

GALEB

9-10

LETNIK XXXII.
1985-1986

LETNIK XXXII. - 1985-86
MAJ-JUNIJ 1986
ŠTEVILKA 9-10

VSEBINA

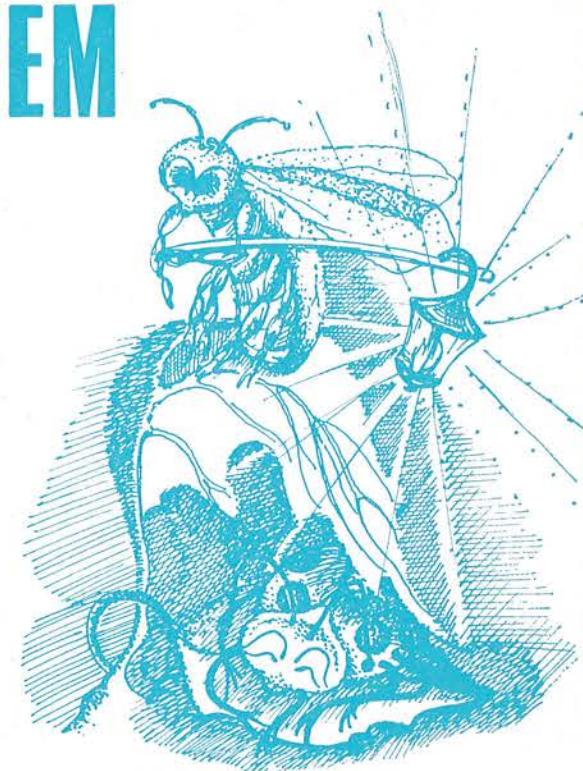
Danilo Gorinšek: Kresna pesem	241	osnovnošolskih otrok	273
Neža Maurer: Iznajdljivost	241	Lojze Abram: Osnovnošolska olimpiada na Gorškem	274
Vlado Firm: Gozdní prijatelji (8)	242	Veselo v planine: Mario Šušteršič: Obisk v jami	275
Niko Grafenauer: Ptičji telefon	248	Novosti na knjižni polici: Marij Čuk: Knjigi za počitniške dni	276
Nove naslovnice Galeba	249	Šolarji pišejo	277
Smiljan Samec: Balončki	249	Vlado Firm: Športna druština	278
Branka Jurca: 1 : 0 za zajce	250	Berta Golob: Japonka	280
Kotiček za najmlajše: Vera Poljšak: Titov lok	252	Zdravko Omerza: V Tičistanu	284
Izločanje, Skrite besede, Skrita podoba	253	Urednikova beležnica	288
Benečanska pripovedka: Vandrovca	254	Vera Poljšak: Tina in njene živali	3. stran platnic
Danilo Gorinšek: Mavrica	255	Ilustracije za zadnjo številko Galeba so naredili: Milko Bambič (str. 284, 285); Barbara Boneta (str. 241); Marjanca Jemec-Božič (str. 242, 243, 244, 245, 246, 247); Marjeta Cvetko (s. 265); Liana Drašček (str. 241, 250, 251, 255, 265); Leon Koporc (str. 249); Božo Kos (str. 263, 279); Erika Košuta (str. 272); Borut Pečar (str. 264); Alessio Petricig (str. 254); Jelka Reichman (str. 258, 259, 260, 261); Bine Rogelj (str. 267); Magda Tavčar (str. 252, 253, 255, 256, 3. st. pl.); Andrej Vodopivec (str. 248, 257).	
Stana Vinšek: Večer	256	PRILOGA: Športni krožek KRAS - besedilo in slike: Mojca Švab Gustin. Travniško cveće na Gorškem - besedilo in slike: Boris Rebec.	
Janez Bitenc: Tri muce	257	NASLOVNA STRAN: Martina Cesar, 3. r. OŠ »Bazoviški junaki« - ROJAN.	
Podobe iz preteklosti: Lojze Abram: Tri obletnice	258		
Danilo Gorinšek: ŽRK	263		
Vojan T. Arhar: Kuhińska svatba	264		
Kajetan Kovič: Mihec Kašopihec	265		
Franjo Frančič: Pomlad	265		
Helena Bizjak: Z balonom na morje	266		
L. A.: 40 let Pastirčka	268		
Iz naših šol: Lojze Abram: Uspehi nadarjene pianistke	269		
Lojze Abram: Šolski list »Mala Gaja«	269		
L. A.: Duša Kosmina	270		
Bralna značka: Lojze Abram: Veselo podeljevanje bralnih značk	271		
Neža Maurer: Močvirni škrat	272		
Šport: Bojan Pavletič: Osma olimpiada			

Danilo Gorinšek

Ilustr.: Liana Drašček

KRESNA PESEM

To bi pikapolonica
s kresničkom rada rajat šla...
Kako bi ne, saj tak kresniček
na moč je imeniten tiček:
ko z bilke poleti na bilko,
s seboj ponese si svetliko —
če dan utone sred teme,
pa hitro lučko si priže! —
Za kresovanje to veselo
oblekla praznje bi odelo,
ki kakor zrel je mak rdeče,
rdeče vse in vse bleščeče,
ki sedem črnih pik ima
in je razkošna kar se dá...
A kaj bi revi to veselje,
ko nič ne bo iz njene želje:
vse dni kresniček podremava,
noči vse pa se spreletava,
prav tisti čas, prav te noči
pikapolonica pa spi...

Neža Maurer

Ilustr.: Barbara Boneta

IZNAJDJIVOST

KOPALKE OBLEC! KAJ SI POTRT?
 ČE NIMAŠ MORJA, PA POJDI NA VRT!
 LEJ, OBLAK ŽE PLUJE IZ SIVE DALJAVE —
 OKOPAL TE BO KOT DREVJE IN TRAVE.

Gozdni prijatelji (8)

V svoji hudomušni nagajivosti je pričela glasno misliti in dejala si je:

»Lenušček bo debelo pogledal, ko bo izvedel, da sem ušla, hi, hi!«

In že je bila škodoželjnost kaznovana. Izza grmovja je zaslišala:

»Nič ne bom gledal, prebrisanka, saj že vidim, ho! Se mi nisi nadejala? Strmiš, kaj?« Že je stal pred njo grozljiv in na moč jezen.

»Ti že posvetim!«

Lisička je kar otrpnila, tako se je prestrašila. Joj, kaj le bo storil medvedek? Medvedek ji ni prav nič nežno položil šape na hrbitišče. Kaj vse se je spreletavalo po lisičkini glavi, rešitve pa ni in ni našla.

»Že vidim, ukanila bi me rada. Volka si, a mene ne boš! V njegovem brlogu res ni prijetno in ni čudno, da

si zbežala, hm. Ta kazen naj ti bo v poduk, Vitka!«

Lisička je uvidela, da ji je medvedek pripravljen oprostiti nadaljnjo kazen za njeno hudobijo. Medvedek je še nekaj zagodel v svarilo. Vitka pa ga je malce nagajivo pogledala in mu že stresla šapo.

»Pametni in dobodušni starešina Lenušček, hvala ti. Iz hvaležnosti te vabim v svoj gradič na imenitno pojedino. Imenitno te pogostim, za spravo pa se rokuja!«

Krepko sta si stisnila roke, medvedek tako, da je lisička skoro poskohila. Debelo je pogoltnila slino in dejala:

»Kar podvizajva se, nekaj posebnega se mi rojeva v glavi, boš videl!«

Medvedek se ni pustil prositi in tako sta jo družno mahnila proti lisičini. Doma si je opasala predpasnik in mu znosila na mizo res imenitne jedi. To, kar je imel najraje. Medvedek je bil kar ganjen.

Ko se je vrnil domov v svoj 'Sončni dom', sit vseh dobrot, se je zleknil na ležišče. Kdaj pa kdaj je poškilil na mizo, kjer je ležalo na popisanem listu sporočilo iz kočevskih gozdov, da ga bo obiskala prijateljica iz mladih dni, sosedova Zaspanka. Čeprav se je Lenušček odpravil po gozdovih, ni pozabil nanjo. Tolikokrat je pomislil nanjo in tedaj je postal kar otožen in zamišljen. Vzel je pismo z mize in ga pričel vnovič prebirati. Prinesel mu ga je golob Grulec, gozdni pismonoša. Tri dni je že minilo, kar je bilo odposlano. Zaspanka ga torej kmalu obišče. Razveselil se je njenega obiska, le nekaj ga je glodalo. To, da se ne bi uresničila lisičina prerokba o ženitvi!? Zadovoljen samec je bil. Nič mu ni manjkalo in s to mislijo se nikakor ne bi mogel sprijazniti. Sicer pa...? V zadregi se je čohljal po glavi in si belil glavo.

»Nak, prijateljstvo že, ženitev pa ne!«

Čutil je, kako mu rdečica leze v obraz.

»Poprositi moram ježa Šilca in Lopatnika, da mi uredita brlog.«

Poiskal ju je in domenili so se. Kar takoj so se spravili na delo. Dihalo je po svežem listju in vse je bilo spet tako čisto, da je bilo veselje. Lopatnik je bil posebno prizaden.

Nič mu ni bilo dovolj lepo. Pripravili so namreč še eno ležišče za, mlado', kot je Lopatnik nagajivo zašepetal ježku. Lenušček mu je dobodušno požugal in zmajal z glavo. Ležišče pa je bilo polno dehtečega bukovega listja in zelene praproti. Tриje prijatelji so se potrudili, kolikor so se sploh mogli. Morali so pohiteti.

Ko je bilo v 'Sončnem domu' vse na svojem mestu, pospravljeno, pometenlo in sveže nastlano, sta se ježek in jazbec Lopatnik odpravila še v gozd po šopek gozdnega cvetja, praproti in še nekaj gozdnih sadežev za nameček. Vse to so postavili na mizo, ki je bila tako videti kar bogato obložena. Vsi trije so bili zadovoljni in medvedek je kar strmel, kako sta mu prijatelja pomagala.

Zaslišati je bilo kričanje. Vrata so se sunkovito odprla in v votlino je, z lisičko Vitko na čelu, planila zadihana družbica: jež Bodičar, srnjaček Skokec, kuna Zlatica in veverica Ivka. Lisički se je od smeha razpotegnil obraz. Poskakovali so in se prekopicevali, da se je Lenušček kar za glavo držal. Kakšno razdejanje! Joj, joj! Vsi v en glas so mu povedali, da so na poti že srečali Zaspanko. Medvedek Lenušček se jim je vsem

lepo zahvalil za trud in sporočilo, nato pa so vsi skupaj krenili medvedki Zaspanki naproti. Kako so bili razposajeni! Lisička je brž še prišepnila Lenuščku, če mu je prav napovedala zadnjič ali ne, hi-hi! Medvedek je v zadregi zamrmral in prikimal. Seveda je imela prav. Ta prebrisanka ima tako zmeraj prav, si je dopovedoval medvedek Lenušček. Kako so hiteli po gozdu!

Lisička je med potjo dajala medvedku še zadnje napotke, kako naj se vede in pozdravi. Joj, v kakšni zadregi je bil. Kar vroče mu je postajalo.

Sredi pota so že zagledali medvedko. Kljub dolgi poti je urno hlačala in veselo pozdravila zbrano družbo. Gozdni prijatelji pa bi ne bili pra-

vi prijatelji, če je ne bi brž obstopili in ji v pozdrav izrekli kar gromko dobrodošlico. Medvedek je bil v zadregi in ni vedel, kako bi pričel. Prav leseno se ji je priklonil in izdavil iz sebe:

»Draga prijateljica Zaspanka, kako sem se razveselil tvojega obiska. S teboj bo moj dom postal res 'Sončni dom'.«

Zaspanka pa ga je tako ljubeznivo pogledala, da je takoj utihnil. Zanj je v rokah imela darilo. Košarico medenih, rumenih hrušk.

Vesela družbica se je takoj odpravila v 'Sončni dom'. Lenušček se je otresel zadrege in spraševal Zaspanko te in one novice. O domačih, znancih, prijateljih in lovcih. Skrivaj pa si jo je ogledoval in se kar ni mo-

gel načuditi njeni postavnosti in prijaznosti. Prava medvedja lepotica, hm, to pa ni karsibodi. Zaspanka pa je govorila, da ji je že sapa pohajala.

Ko so prišli do doma, jo je Lenušček ponosno povabil v svoj 'Sončni dom'. Razgrnil je zastiralo iz bršljana. Zaspanka se ni mogla načuditi redu in čistoči v domovanju. Kar ganjena je bila, ko je videla, kaj so pripravili zanjo. Lenuščkovi gozdni prijatelji jazbec, srnjaček, ježka in lisička so bili nadvse pozorni, saj se jim je s svojo preprostostjo takoj prikupila.

Prvi jutranji sončni žarki so oba medvedka že našli posedati pred votlino. Kaj bi le spala, ko pa sta si imela toliko povedati. Dnevi so jima brezskrbno potekali in teden je bil mimogrede naokoli. Starih spominov ni zmanjkalo. Zaspanka pa je pomislila na dom. Domači bodo že zaskrbljeni in posloviti se bo morala. Ta misel ju je kar utišala.

Zatopljena sta' bila vsak v svoje misli. Lenuščku pa se je nekaj posebnega utrinjalo v glavi. Nak, ne bo se več ločil od Zaspanke. V dvoje je vendar prelepo. Tako je preudaril in se odločil. Vstal je in poprosil Zaspanko:

»Lepotica, bi hotela postati gospodarica 'Sončnega doma' in moja žena?«

Strmel je vanjo in zadržal dih. Kaj mu bo le odgovorila. Saj ga je kar začudeno pogledala.

Ljubko se mu je nasmehnila, zacmokala z jezikom in prikimala.

»Rada bi te osrečila, Lenušček, toliko hvale sem že slišala o tebi po vsem širnem gozdu. Tvoja ženica bom, ti kocinar moj!«

Medvedek je kar zaplesal od sreče in kar ni mogel verjeti, da je res.

»Čez teden dni se vzameva, Zaspanka! Še poprej moram obvestiti o svatbi ves gozd, vse gozdne prijatelje in tvoje domače, juhuuuu!«

Kar odmevalo je v gozdu.

»Zaspanka, svatba bo, da bo ves gozd strmel! To ti obljudim. Imam veliko prijateljev.«

Zaspanka je prikimavala in bila srečna. Lenušček pa je vzel Zaspanko pod roko in odpravila sta se prek dobrave na sprehod. Tja dol proti potoku, kjer se je oglašal kos in so v vodi poskakovale ribice. Čas se je zanju ustavil. Nad njima so se sprejajali beli oblaki, tam spodaj pa so šumele smreke.

Dnevi so se kar prehitevali. Priprav pa je bilo toliko. Toliko tekanja po gozdu. Jazbec Lopatnik, ki ga je Lenušček izbral za svatbenega starešino, je imel dela prek glave. Ženka Lopatka ga je komaj mirila. Ukažoval je to, negodoval nad onim in nič mu ni bilo prav. Ježka sta bila pa bolj molčeča.

In napočil je dan svatbe.

'Sončni dom' je bil ves prazničen. Kune, veverice in zajčki so postorili

še to in ono. Vsi gozdnici prebivalci so se zbrali na jasi pred domom. To je bil živ-žav. Medvedku so pripravili ženitovanje, ki ga bodo pomnili še v drugi rod. Volk Sivec pa je godrnjal, ker ga je lisička Vitka podila zdaj po to stvar zdaj po ono. Saj pa je tudi prevzela vso skrb za ohcet. Sivcu pa ni šlo v glavo, čemu le toliko direndaja, če se imata dva rada. On sam, hm, se sploh ne bi hotel ženiti, je modroval. Lenušček pa je pozdravljal prve goste, obložene z darovi. Najbolj se je razveselil Zaspankinih domačih iz obsežnih kočevskih gozdov. Objemanja in pozdravljanja je bilo toliko, da je bilo joj! Tam na jasi pa so se kopičile nairazličnejše dobrote. Lenušček je bil kar ganjen. Ko pa so mu gozdniki prijatelji prinesli še svoje dobrote, je kar onemel. Ni vedel, da ga imajo tako radi.

Ko so bili vsi zbrani, so se na jasi lepo razvrstili. Ptički skupaj, četveronožci skupaj. Kar je splezala veve-

rica Ivka na vejo in vsem zbranim svatom sporočila, da se pričenja slavje.

Pevovodja, rumenkljuni kos, je na bližnjih vejah zbral svoj krilati zbor,

zažvižgal in že je ves ptičji zbor urezal slavnostno koračnico. Ptički so ubrano prepevali in prepevali.

K zbranim je pristopil starešina, jazbec Lopatnik, in odpeljal s seboj ženina in nevesto. Za njima so se razvrstili domači, prijatelji in znanci. Zadnja sta bila v ženitvenem sprevodu lisica Vitka in ostareli volk Sivec, ki je kar nenehno smrkal od ganjenosti. Da bo na stara leta dočakal tako imenitno svatbo, si pač nikoli ni mislil. Tokrat ga je medvedek celo povabil.

Ko je mlada dva Lopatnik pripeljal na sredo jase, so vsi utihnili. Prijel ju je za roke in pričel s slavnostnim nagovorom. Kot izkušen jazbec jima je v košarico življenja nasul kup koristnih naukov in lepih nasvetov. Ko pa je povprašal Lenuščka, če je voljan stopiti v zakonski stan, je slišal mogočni:

»Seveda!«

Medvedka Zaspanka pa je prikimala, saj od sreče še govoriti ni mogla.

Po končanem slavnostnem obredu so se brž zvrstili vsi in pristopili k mladoporočencem, da jima toplostisnejo roko in zaželete sreče in kopico medvedkov.

Njihovo razigranost je tedaj preglasila imenitna glasba na godala. Godci murni, praznično oblečeni, so zagodili, z njimi pa je pritegnil še ptičji zbor. Vsa jasa je oživila, murni pa so neutrudno godli nove in nove napeve, pa tudi poskočne, takšne za ples.

Svatje se za ples niso dali prositi. Prijeli so drug drugega in že se je vse veselo vrtele nakoli. Lopatnik je plesal z nevesto, nerodni Lenušček pa je poskakoval in šapal z Lopatnikovo Lepotko. Nasploh so bili pari kar smešno pomešani med seboj. Vse pa je bilo židane volje in vriskov in smeha ni zmanjkalo. Tudi

stari Sivec je hočeš nočeš moral z gibko lisičko Vitko naokrog.

Godcem je že pohajal sapa, plešalci pa so si tudi že hladili vroča čela. Vrtenje in plesanje jim je priklicalo lakoto. Povrh so se morali malce odpočiti.

Lisica Vitka je medtem že pripravila ženitovansko mizo in jih povabila. Miza se je kar šibila od slastnih dobrot. Za vsakogar je bilo nekaj. Še za ostarelega volka Sivca, ki je imel slabe zobe, prave škrbine.

Ko so potolažili lakoto, so v krogu obstopili lisičko Vitko, ki je imela za vsakogar kakšno šaljivo. Vsi so bili dobre volje, da še nikoli tako. Tokrat

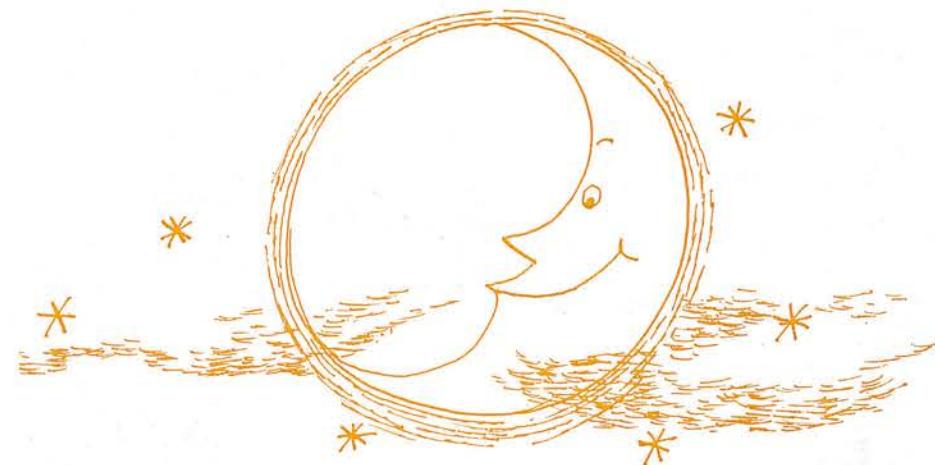
je bilo to resnično pravo prijateljstvo gozdnih prijateljev. Lisička Vitka, prebrisana in polna vseh zviač, je povedala zdaj to zdaj ono. Tokrat pa ji niso prav nič zamerili. Seveda, tudi ni manjkalo napitnic, nagovorov in dobrih želja.

Mrak se je že prevesil v noč in v travi na jasi so se pričeli oglašati črički. Medvedek Lenušček je poprosil za mir. S trepetajočim glasom se je zahvalil vsem zbranim svatom, posebno pa svojim gozdnim prijateljem ter jih lepo poprosil, naj tudi v prihodnje ostanejo prijatelji, vedno složni, tako, kot so se dogovorili na tistem zborovanju. Vedno bo ostal med njimi s svojo ženko Zaspanko.

Preko hriba je prilezel srebrni mesec in prekril jaso s srebrnimi zvezdicami. Tedaj so se svatje prijeli za roke in pričeli rajati. Mesec se je spustil malce niže, da si ogleda to nočno ravanje. Pa se mu je v smeh razlezel polni obraz, ko je videl svate, nevesto in ženina.

»Tak, tako, gozdniki prijatelji rajajo, jaz pa jim pričaram noč - srebrno noč.

(Konec)

PTIČJI TELEFON

V mestnem parku cele dni
ptičji telefon zvoni.
Brez slušak in napeljave
se razlega vrišč v daljave.
»Halololo, halolo,
v naši hiši je hudo.
Žena je na lepše šla,
vse narobe je doma.«
»Halolili, haloli,
tudi moje žene ni.
Kdo ve, kje nadloga leta
in z jezikom spet opleta.«
»Pedpedika, pedpedi,
v službi sem po cele dni.
Mož se neprestano krega,
da mu je zadosti tega.«
»Čvirkčvirijo, čvrkčvirijo,
kličem ptičjo policijo.
Vdrli so mi v stanovanje
in odnesli tri kostanje.«
»Kuku, kuku, kukuku,
ves moj kras je šel po zlu.
Na dežju sem se zmočila,
v grmu šop peres zgubila.«

»Črik čririri, črik čririk,
mož je kupil nov glavnik.
Že ves dan samo postava
in si čopko razčesava.«
»Živ žav živ, živ živ žav,
ali sem poklical prav?
Prosim ambulantni voz,
sin se je prehladil v nos.«
»Ščep ščirijo, ščep ščiri,
kdo posodi ščep soli?
Vsa večerja je neslana,
neužitna slastna hrana.«
»Ciribiri, ciribi,
boste k nam zvečer prišli?
Zamesila sem pogačo
in ocvrla mušjo kračo.«
»Krakrakrakra, krakrakra.«
v telefon nekdo jeclja.
»Oprostite«, se napreza,
»napak telefonska zvezna.«
Komaj pa se noč spusti,
ptičji telefon zaspi.
Nekaj v njem je zahreščalo —
izklopili so centralo.

Nove naslovnice GALEBA

Izbrati osem osnutkov, ki bodo v prihodnjem letniku krasili Galebove naslovnice, med 283 poslanimi risbami s skoraj vseh tržaških in goriških šol, ni lahko delo. Šolarji, pridno ste risali, se lepo izkazali in z množično udeležbo na natečaju ponovno potrdili vašo veliko navezanost na Galeba.

Izbira je bila res težavna, ker je bilo treba upoštevati domi-
selnost, izvirnost in učinkovitost posameznih izdelkov in seveda
pravila natečaja. Po velikem trudu je komisija končno izbrala.
Odločila se je za osem osnutkov naslovnic, s katerimi se bo pred-
stavil Galeb 1986-87.

Osnutke so izdelali:

IRENE ZOBEC, 2. r. COŠ »Fran Venturini« - BOLJUNEC,
SAMO MIJOT, 5. r. OŠ »Primož Trubar« - BAZOVICA,
BREDA MIHALIČ, 2. r. COŠ »Fran Venturini« - BOLJUNEC,
SANDI CALZI, 3. r. OŠ »Pinko Tomažič« - TREBČE,
DIEGO KARIŠ, 5. r. OŠ PESEK,
SAŠA PRIMOSIG, 5. r. OŠ »Oton Župančič« - GORICA,
TANJA PITACCO, 3. r. OŠ »Josip Ribičič« - SV. JAKOB,
MARTINA FAVETTA, 3. r. OŠ »Bazoviški junaki« - ROJAN.

Vsem zmagovalcem, ki prejmejo lepo knjižno nagrado, iskre-
ne čestitke!

Smiljan Samec

Ilustr.: Leon Koporc

Balončki

MIŽEK NA POČITNICAH
JE PRI TETI TONČKI
IN SE GRE TAM IGRICO
Z MILNIMI BALONČKI.

PRVI JE BALON NJEGOV
HUD PREPLAH POVZROČIL,
SAJ JE Z VSEMI POTNIKI
KAR POD OKNOM POČIL.

DRUGI NEUTEGOMA
JE ZA NJIM ODTAVAL,
TRETJI PA JE KAKOR PTIČ
KDOVEKAM ODPLAVAL...

1:0 ZA ZAJCE

V tej zgodbi je mnogo junakov — junaki pa so, naj po pravici povem, divji zajci.

Poleg divjih zajcev nastopajo še: podjetje IMPORT EXPORT, iz Ljubljane, podjetje EXPORT IMPORT, iz Milana, lovci, gonači in lovski psi, šofer tovornjaka, številni potniki in jaz, Branka Jurca.

Takole je bilo:

Podjetje IMPORT EXPORT se je dogovorilo s podjetjem EXPORT IMPORT, da jim bo prodalo veliko divjih zajcev.

Telefoni so peli:

»Pripeljite nam divje zajce!«

To so povedali Italijani. Telefonska zveza je bila Milan Ljubljana.

Naši so odgovorili:

»Dobite jih!«

»Boste nam poslali žive zajce?«

»Žive «, so dogovorili naši trgovci.

Zatem so priklicali po naši deželi telefoni lovce.

Začenjala se je nagla, neusmiljena tekma med lovci in divjimi zajci.

Lovci, lovski psi in gonači so hodili po poljih, po gozdčih, po lokah in travnikih. Gonači so strašili divjad s kriki. Lovci so izstrelili kakšen naboj iz puške, lovski psi pa so lajali, lajali ko ponoreli.

V gozdu je bil preplah.

Ptice so visoko odletele, jazbec se je skril v jazbino, veverica in kuna zlatica sta splezali v sam vrh dreves,

divji zajci pa so si nabrusili pete — same noge so jih bile.

Tekli so in tekli — bili so hitrejši od psov, ki so jih preganjali — takrat pa so se zaleteli v mrežo.

Tako je minil prvi počas tekme.

V tej tekmi so bili divji zajci poraženi.

Trgovci in lovci so divje zajce zlahkoto polovili.

Divje zajce so dali v zaboje, zaboje pa so položili na tovornjak, drugega poleg drugega in drugega nad drugim.

Zajci v zaboljih so bili na smrt prestrašeni. Le kaj se jim obeta?

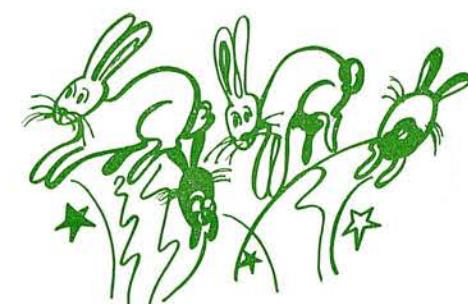
V zgodbi je zdaj nastopil šofer. Tisti šofer, ki je vozil divje zajce. Moral bi jih pripeljati do Milana. Žive? Žive!

Prepričali se boste, kako je bil za divje zajce pomemben prav ta šofer.

Šofer je zaprl zadnjo stranico tovornjaka, sedel je na šoferski sedež in prižgal motor.

Tovornjak je zahropel in potegnil.

Šofer je vozil previdno in zanesljivo, saj je vozil divje zajce in ne

cement. Zvesto se je držal desne strani.

Šofer je bil dobrovoljček, poživčaval si je vesele pesmice. Avtomobili so ga seveda prehitevali. Tovornjaki in tudi avtomobili so ga prehitevali po njegovi levi strani.

Ko je šofer pripeljal nič koliko kilometrov in po klancu navzgor in po klancu navzdol, je naenkrat zagledal na vrhu klanca pred seboj drugi tovornjak — ne bodi ga treba! Ta, vidite, se ni držal svoje desne!

Šofer, ki je bil odličen šofer, je v hipu vedel, da nesreči ne ubeži.

Z vso silo je zavil krmilo na desno, pritisnil na zavoro in potegnil ročno zavoro.

Naš tovornjak se je bočno ustavil na samem skrajnem robu cestiča. Nekajkrat je poskočil — zadnja stranica tovornjaka pa se je odprla in spustila.

Zaboji z živimi zajci so popadali na tla drug za drugim. In ko so zaboji popadali na tla, so se polomile še stranice.

Divji zajci so poskočili na siv asfalt. Asfalt pa ko asfalt — še ljudem je pust, kaj bi ne bil živim zajcem — zajci so zavohali kraj ceste trato, pomigali so z brčicami in skok na skok!

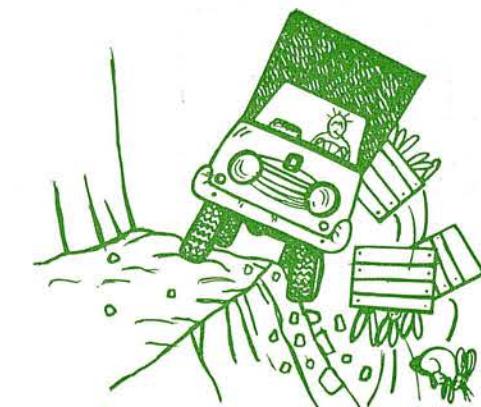
odšli na travnik kraj ceste.

Šoferja obeh tovornjakov sta skočila še tisti hip na cesto. Pozdravila se nista prav nič prijazno. Kričala sta, zmerjala sta se, mahala sta z rokami, no, tako sta se ozmerjala, da se je vse kadilo.

Za obema tovornjakoma se je ustavila dolga kolona avtomobilov. Med temi potniki sem bila tudi jaz.

Kakšna nesreča se je pripetila?! Vsi smo bili radovedni.

Šla sem naprej. Na cesti sem videla polomljene zaboje, po trati pa

so že veselo skakali divji zajci. Videla sem njih dolge noge in repke.

Pomislite, nekateri potniki so hoteli divje zajce poloviti, toda, prosim vas, kdo je še mogel nastrositi sol divjemu zajcu na rep?!

Miličnik je nesrečo popisal.

Naš šofer je debelo pogledal, ko se je zazrl za divjimi zajci, ki so skakali po trati, pomaknil si je kapo na teme, zamahnil z roko in rekel:

»Zajci, srečno pot!«

Drugi polčas tekme se je za divje zajce dobro končal.

Divji zajci niso prav nič pogrešali ne popotovanja ne trgovcem in ne Milana. Ostali so pri nas, na naših travnikih, poljih in v gozdovih.

Naš šofer je bil vesel — ostal je živ in zdrav! — in s tovornjakom se je mogel pripeljati domov.

Prihodnji dan so peli telefoni. Klicali so iz Milana:

»Halo! Halo! Kje so naši živi divji zajci?«

Mi pa jim želimo, da bi ne prišli več v roke ne lovtem in ne trgovcem.

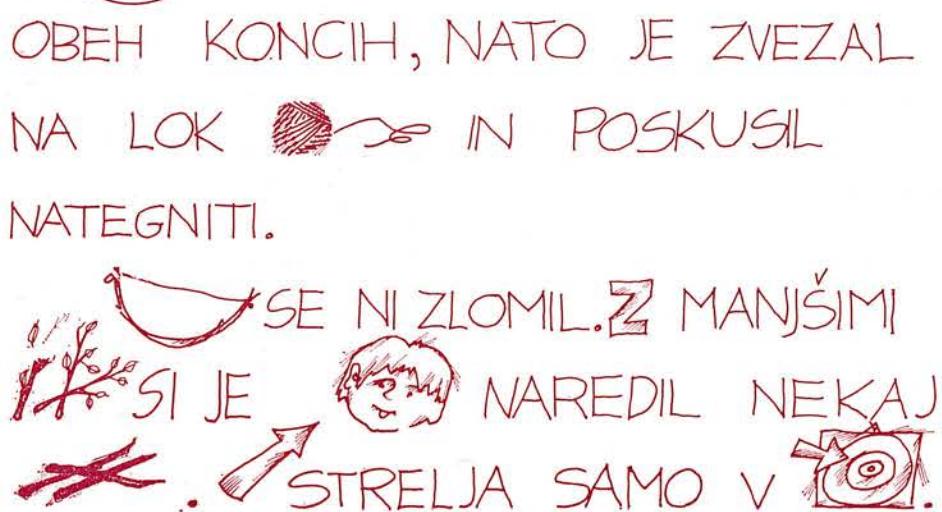
Želimo, naj jih varuje njih varovalna barva!

Naj se jim zajčki še in še skotijo!

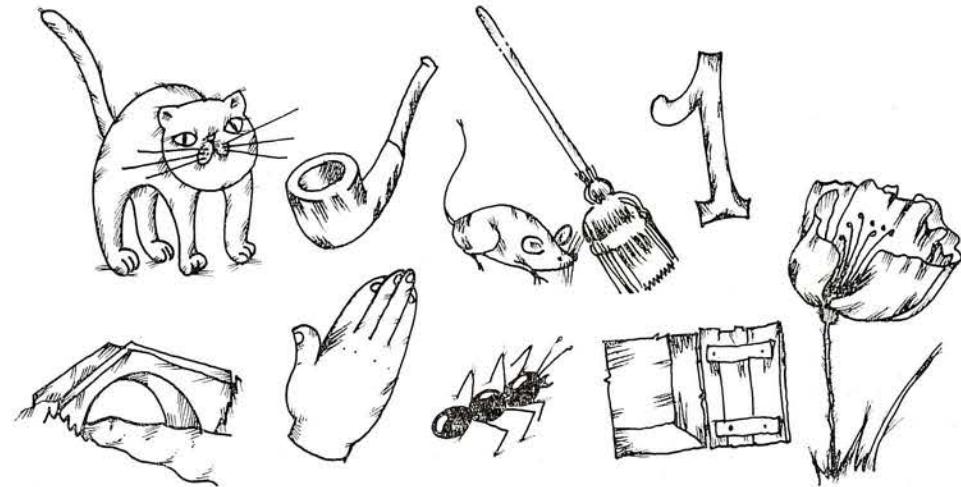
Naj jih ne vozijo ne z naših logov in ne iz naših lesov! To jim želite vi in tudi jaz — Branka Jurca.

Vera Poljšak
Ilustr.: Magda Tavčar

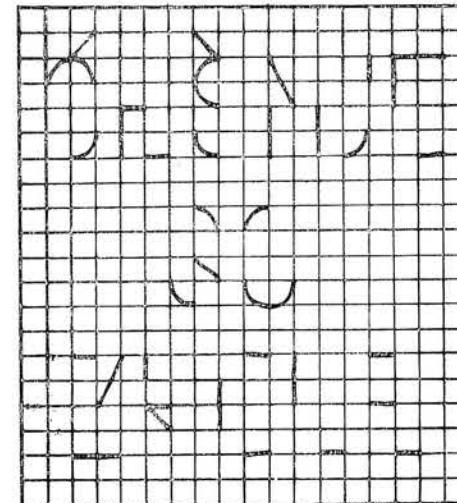

IZLOČANJE

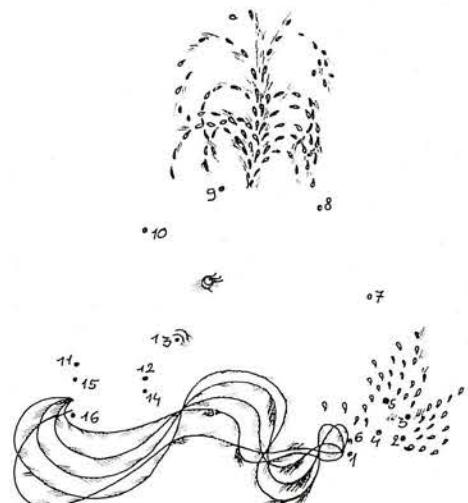

Izloči in prečrtaj vse risbe živali in predmetov, katerih imena se začenjajo s črko M. Vpiši zaporedoma začetne črke ostalih predmetov in dobil boš imen predmeta, ki ima zvezo s šolo.

Skrite besede SKRITA PODoba

Če dopolniš črke, boš zvedel, da...

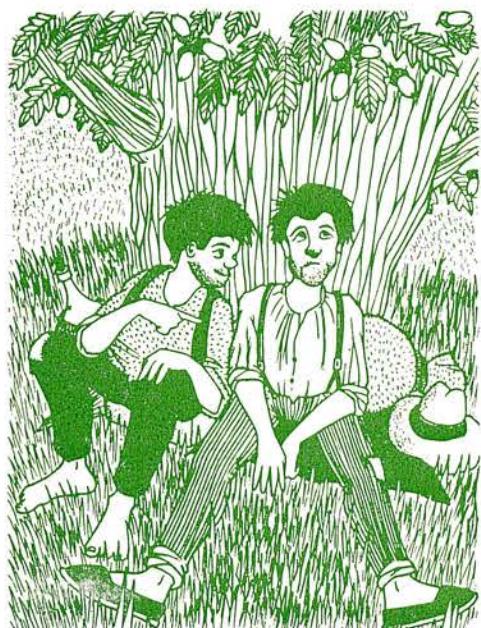
Poveži pike od 1 do 16 in dobil boš...

V slovenski knjižni jezik prestavljeno besedilo Ade Tomasetig

VANDROVCA

Dva vandrovca sta nekoč videla blizu nekega gnojnega kupe sadiko buče, ki je imela take plodove, da so bili večji od pletenice.

– Poglej, je dejal prvi, kako more iz tako majhnega semena zrasti tako velik sad!

– To je res čudna stvar! je dejal drugi.

V Landarju je zvonilo poldan, ko sta bila že gori na Makotah. Izbrala sta si lep dob in sedla v njegovo senco. Medtem ko sta južinala, sta se pogovarjala o tej stvari pa o drugi. In prvi je dejal:

– Kako je vse čudno na svetu, poglej, kako majhne sadove ima ta velik dob!

– Ah ja, je dejal drugi, tako je pač Bog ustvaril.

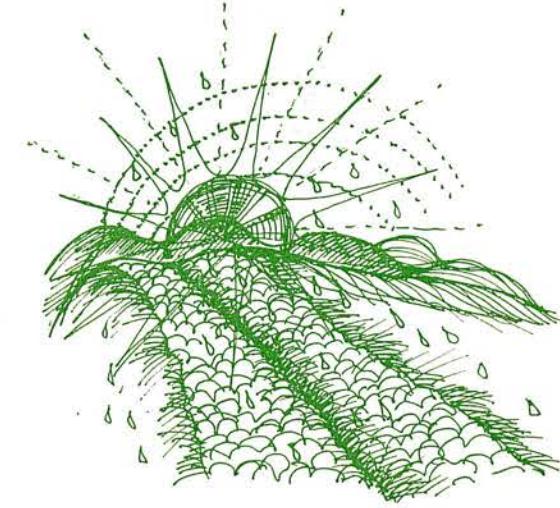
Potlej sta zaspala. Ravno sta lepo sanjala, ko je na nos enega od vandrovcev trdo padel želod. Vandrovec je skočil in se potipal po nosu. Želod ga je ranil do krvi. Ko je drugi vandrovec to videl, je dejal:

– Ah, vidiš, Bog ve, kaj dela, in prav je, da ima dob tako majhne sadeže. Če bil bili želodi veliki kot buče, bi bil ti sedaj mrtev!

Mavrica

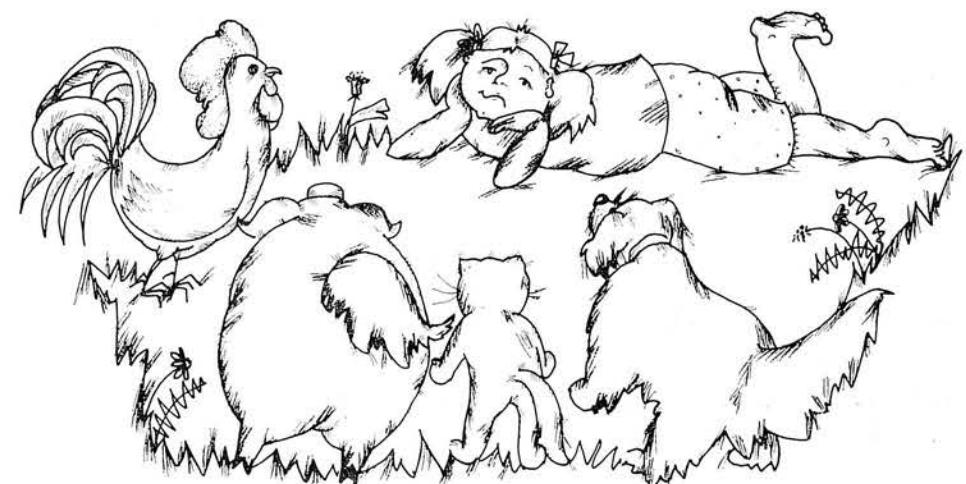
DEŽEK SE JE Z NÉBA TOČIL,
SUHO ZEMLJO VSO NAMOČIL,
NJIVAM ŽEJO JE UTEŠIL,
LAKOTE NAS JE ODREŠIL,
MAVRICA V NEBA OBOK –
SONCE SPET VSENAOKROG...

Vera Poljšak

Ilustr.: Magda Tavčar

Poišči napako

Martina opazuje domače živali, ampak nekaj je narobe. Kje je napaka?

Glavna mesta

OBLAKI

Samo dva oblaka
sta popolnoma enaka.
Katera dva?

Večer

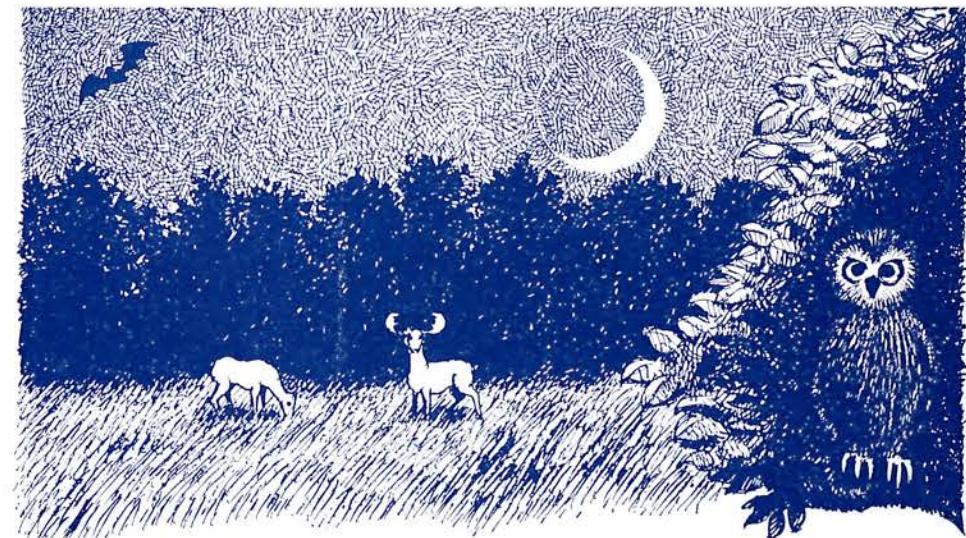
ŽITO ŠUMI IN SANJA,
KLASJE UTRUJENO SKLANJA.

LUNICA PLAVA ZASPANO
NAD MIRUJOČO POLJANO.

NIČ NE PLAŠÉ NETOPIRJA
KLICI OTOŽNI SKOVIRJA.

V NOČNI TIŠINI NI ČUTI
SOVINIH MEHKIH PERUTI.

V GOZDU, NA TRATI SRED JASE
JĒLEN SE S KOŠUTO PASE.

TRI MUCE

V vrtu stoji hiška, ki ima tri okenca. Skozi vsako okence kuka ena muča. Skozi prvo Mika, skozi drugo Pika, skozi tretje Tika. S tačkami mahajo Jerici, ki gre v šolo.

Zaklenila jih je, da ji ne bi ušle na cesto.

»Kmalu se vrni, Jerica!« kliče za punčko Mika.

»Pa pazi na cesti!« ji naroča Pika.

»Pa kaj lepega nam prinesi!« prosi Tika.

Toda Jerici se mudi v šolo in ne vidi in ne sliši muc za zaprtimi okenci.

Potem se muce spravijo na delo. Pravzaprav samo dve: Mika, ki lika predpasnike, in Pika, ki mesi testo za ocvrte miške.

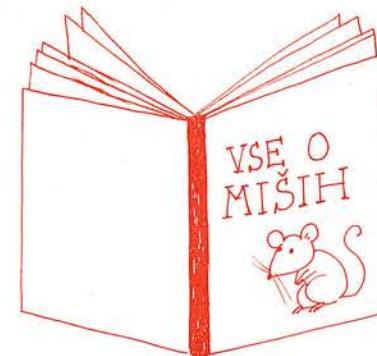
Tika pa se, kot ponavadi, zlekne na gugalni stol in se guga.

»Lahko bi mi pomagala likati predpasnike!« ji reče Mika.

»Lahko bi mi pomagala cvreti miške!« ji reče Pika.

»Ne morem!« odgovarja Tika. »Študiram knjigo VSE O MIŠIH.

In vzame z okenske police debelo knjigo s tem naslovom, v kateri so naslednja poglavja:

KJE ŽIVE MIŠI? - KAKO SE MIŠI HRANIJO? - KDAJ MIŠI VSTAJAO IN GREDO SPAT? - KJE IN KAKO SE MIŠI NAJLAŽJE UJAME? - ALI SE TUDI MIŠI IGRajo? - KAKO URNE SO MIŠI? - ALI MIŠI DOBRO VIDIMO IN SLIŠIMO? - ALI SE MIŠI LAHKO UDOMAČE? - MIŠJA DRUŽINA - MIŠI IN MIŠJI VRTEC - MIŠI IN MIŠJA ŠOLA.

Za temi poglavji, ki bi jih morala prebrati in znati na pamet vsaka izobražena muca, pa so tudi kuhrske nasveti:

MIŠI NA STO RAZLIČNIH NAČINOV.

Muci Tiki, ki jih je nekaj na glas prebrala, so se začele cediti sline:

MIŠJA OBARA S CMOKI - MIŠJA BRŽOLA V LOVSKI OMAKI - OCVRTA MIŠJA BEDRCA - PREKAJENA MIŠJA BEDRCA - MIŠJA BEDRCA NADEVANA S SLANINO - MIŠJI RIŽOT S PARMEZANOM - MIŠI NA ŽARU - MIŠJI ZREZKI Z ZELENJAVO - NADEVANA MIŠJA PRSA - MIŠJA PEČENKA PO FRANCOSKO.

Tu je muca Tika končala z naštevanjem in tako tlesknila z ježičkom, da sta se Mika in Pika spogledali, zavili oči in vprašali Tiko: »Kaj pa je?«

»O, nič!« je odgovorila Tika. »Le tako živo sem si predstavljal, da se mastim z mišjo pečenko po francosko...«

»Boš prebolela!« sta ji rekli sestriči, na mah utihnili in napeli ušeska.

Zdaj je pa Tika vprašala: »Kaj pa je?«

»Poslušaj!« sta ji rekli. V sobi je bilo naenkrat čisto tiho, pred hišo, pod oknom pa so slišale petje:

1. Me smo miške, tra-la-la, v tejle hiški smo doma,

2. Me smo miške, tra-la-la, v tejle hiški smo doma,

3. Me smo miške, tra-la-la, v tejle hiški smo doma,

po - je - mo in ra - ja - mo, mucam trem naga - jamo.

nikdar se né la - že - mo, mucam fige ka - žemo.

veste kdaj nam dobro gre? kadar muce sladko spe...

Potem so muce, kot bi jih kdo uščipnil, planile k oknu in zagledale na dvorišču deset ali morda še več miši, ki so postavljale oder z napisom: MIŠJE GLEDALIŠČE. Naslednjih deset in še kakšna zraven je vadiло plese, potem pa jih je bilo najmanj dvačet, ki so pele, pele v pevskem zboru.

»Mislim, da bo šlo!« je rekel zborovodja Mišon in jim toplo priporočil,

čal, naj pred nastopom vsaka popije vsaj en naprstnik mlačne češpljeve vode. »Ni boljšega za dober glas!« je še rekel in si obriral potno čelo.

Medtem so miši, ki so skrbele za postavitev prizorišča, pristavile lestev do okna, kjer so kukale muce.

Nekaj najbolj korajžnih miši pa je na vrhu lestve držalo lepak, na katerem je pisalo:

SPOŠTOVANE GOSPE MUCE!
KER VEMO, DA VAM JE STRAŠNO
DOLGČAS, SI VAS DOVOLJUJEMO
POVABITI NA OGLED NAŠE KULTURNO
UMETNIŠKE PRIREDITVE, V KATERI
BODO NASTOPILI:
MIŠJI PEVSKI ZBOR,
FOLKLORNA SKUPINA, BALET,
PEVCI SOLISTI IN RECITATORJI.
OGLED PRIREDITVE JE BREZPLAČEN,
PROSTOVOLJNI PRISPEVKI PA SE
HVALEŽNO ZBIRajo ZA GRADNJO
MIŠJEGA KULTURNEGA DOMA.

Muce so se presenečene udarile po čelu. Prvič zaradi nezaslišane mišje nesramnosti in drugič zaradi tega, ker je sobo zajel gost, črni dim. Vroč likalnik, na katerega je Mika čisto pozabila, je začgal njen najlepši predpasnik, Pikine ocvrte miške pa so vzele konec v razbeljeni masti.

»Lepa reč!« so se križale muce in brezglavo tekale po sobi sem in tja. Toda radovednost, kaj pripravljajo miši, je bila tolikšna, da so v trenutku pozabile na predpasnik in na ocvrte miške in planile k oknu. Mišja kulturno-umetniška prireditev se je namreč ravnokar pričela. Najprej je nastopil mišji pevski zbor:

Me smo miške,
tra, la, la,
v tejle hiški smo doma,
pojemo in rajamo,
mucam trem nagajamo.

Me smo miške,
tra, la, la,
v tejle hiški smo doma,
nikdar se ne lažemo,
mucam fige kažemo.

Me smo miške,
tra, la, la,
v tejle hiški smo doma,
veste, kdaj nam dobro gre?
Kadar muce sladko spe...

Zaploskal jim seveda ni nihče, edine gledalke, muce, pa so izza okna kukale tako bojevito, da je šlo na smeh vsem mišjim pevkam in pevcem. Tudi zborovodji Mišonu, ki se jim je skoraj do tal priklanjal.

Potem je nastopila mišja folklorna skupina, recitorka, mišji balet, veličasten nastop pa je sklenil mišji pevski zbor s himno: Me smo miške, tra, la, la...

Kaj so medtem počenjale muce, ni da bi pisali. Bile so tako ogorčene, da

so pihale od jeze toliko časa, da se iz šole ni vrnila Jerica. Ko je videla, kakšen nerед je v sobi, zagledala začgan predpasnik in prežgane ocvrte miške, je zažugala mucam in rekla:

»Tako! Za kazen boste zaprte v hiši še danes popoldne in jutri ves dan. Za pojutrišnji dan bomo pa še videli.

Nobeno prilizovanje ni pomagalo. Mika, Pika in Tika so se stisnile v kot in bridko zajokale, medtem ko je pod oknom mišji zbor veselo prepeljal:

Me smo miške,
tra, la, la,
v tejle hiški smo doma,
pojemo in rajamo,
mucam trem nagajamo.

Me smo miške,
tra, la, la,
v tejle hiški smo doma,
nikdar se ne lažemo,
mucam fige kažemo.

Me smo miške,
tra, la, la,
v tejle hiški smo doma,
veste, kdaj nam dobro gre?
Kadar muce sladko spe...

Lojze Abram

Tri obletnice

PRIMOŽ TRUBAR
400 LET SMRTI

IVAN CANKAR
110 LET ROJSTVA

SREČKO KOSOVEL
60 LET SMRTI

Letos slavimo Slovenci vrsto obletnic, ki so izredno pomembne za rast in dvig naše slovenske kulture in jezika.

29. junija bomo slavili 400-letnico smrti očeta slovenske pisane besede in knjige PRIMOŽA TRUBARJA. Rodil se je v Velikih Laščah leta 1508 in po šolanju na Reki, Salzburgu, Dunaju in v Trstu služboval v Laškem in v Ljubljani, kjer se je navzel protestantskih naukov. Umaknil se je zato v Nemčijo, kjer je začel uresničevati misel, da bi Slovence s tiskano besedo pridobil za novo vero. Nastali sta tako prvi slovenski tiskani knjigi: Katekizem in Abecedarij, za kateri je Trubar za črkopis uporabil latinico po nemškem zgledu, s posebnimi znamenji za sičnike in šumnike. Za knjižni govor je izbral tedanjeno ljubljansko mestno govorico v krepkem in pogovornem slogu. Umrl je v Derendingenu na Nemškem, kjer pripravljal proslavo v počastitev te obletnice.

10. maja je bila 110-letnica rojstva umetnika v oblikovanju slovenske besede IVANA CANKARJA. Po nedokončanem študiju na Dunaju je Cankar v Ljubljani živel samo od svojega pisateljskega dela, napisal številne črtice, novele, romane, kritične in politične spise in razvil slovensko pripovedništvo do najvišjih umetniških vrednosti. S Cankarjem je v polni meri zaživela slovenska dramatika in se močno razmahnila kulturna misel. Zato

velja Cankar za najvišjo osebnost v slovenski književnosti. Umrl je v Ljubljani, 11. decembra 1918.

27. maja poteka točno 60 let od smrti SREČKA KOSOVELA, lirika Krasa, najvidnejšega predstavnika slovenske poezije po moderni. V glavnem je pisal poezije, ki mnogokrat vsebujejo prispodobe narodnostne ogroženosti. Najobsežnejši je tisti del v njegovem pesništvu, ki opeva Kras. Pisal je tudi pesmi za otroke. Kosovel je študiral v Ljubljani slavistiko in romanistiko v velikem pomanjkanju, kar je neugodno vplivalo na njegovo zdravje. Umrl je mlad, komaj dvaindvajsetleten. Za njegovega življenja ni izšla nobena pesniška zbirka. Kosovelovo delo je v celoti izšlo po pesnikovi smrti.

Danilo Gorinšek

Ilustr.: Božo Kos

Žabe, krastače, urhi, žaboni in drugi kvakci imajo svoje društvo. S kračico se imenuje ŽRK. To seveda ne

pomeni nič drugega kot Žabji regljaški klub. Ondan je predsedstvo tega kluba — predseduje mu njegov častni član Brkonja Mačkon — sklenilo, da priredi prihodnjo nedeljo veliko veselico s tombolo. Glavne nagrade na tej prireditvi naj bi bile mušice, muhe, vešče, črvi in druge slaščice. Zakvakali so člani tega društva takole vabilo na veselico: »Vstopnine ni, na tomboli je možno dobiti stonoge, črve, muhe, pajke in drugo slastno jedačo. Na sporednu bo najprej mimohod žab, žabonov, reg, krastač in drugih kvakcev pred častnim predsednikom Brkonjo Mačkonom. Druge točke bogatega sporeda bodo športne igre: skok v daljavo, hitri tek, potapljaštvo in plavanje. Po drugi točki bo odmor, med katerim bo nastopil naš priznani pevski zbor: »Rega rega kvak kvak kvak«. Nato sledi splošno rajanje in ples. Za jedačo in pijačo bo seveda obilno poskrbljeno. Če bi pa kdo mogče še kljub temu ostal lačen, lahko pojé, kar bo dobil na tomboli. Prisrčno vabljeni! Pripis: če bi se tedaj kje v bližini pojavile kakšne štoklje, se preloži veselica na čas, ko bodo le-té odletele v južne kraje. Z žabjim pozdravom: predsedstvo ŽRK-a, oziroma Žabjega regljaškega kluba!«

KUHINJSKA SVATBA

Lonec mladi se s sosedo
je poročil lepo Skledo.

Polna miza je jedače,
rož ne manjka ne pijače.

Dolg lijak poskočne piska,
metla brenka, ura vriska.

S piskri rajajo kozice,
z noži vilice in žlice.

Steklenice na polici
spremljajo plesalce s klici.

Ploskajo pokrovke rdeče,
poje sito sredi gneče.

Star štedilnik sobo greje,
smešne pravi in se smeje.

Mesec daje razsvetljavo,
džezva kuha pravo kavo.

Spanec svatov se prijemlje,
proti jutru vsak že dremlje.

Ko posije sonce rano,
vse po tleh je razmetano.

Srečna Skleda, srečen Lonec —
škoda, ker je svatbe konec!

2. ŠPORTNI KROŽEK KRAS — Ima vsako leto redne občne zbore. Leta 1986 se je občni zbor prvič odvijal v novem športno-kulturnem centru v Zgoniku.

4. ŠPORTNI KROŽEK KRAS — ŠK Kras je že dvakrat osvojil skupinsko prvo mesto v ženski A-ligi in postal državni prvak v namiznem tenisu. Velike zasluge za to ima dolgoletna igralka in trenerka Sonja Milič, na sliki med prvenstveno tekmo.

6. ŠPORTNI KROŽEK KRAS — Poleg članske nogometne ekipe posveča društvo posebno skrb mladinskim nogometnim vrstam. Na sliki so nogometniki na repenskem igrišču, kjer potekajo nogometna srčanja.

8. ŠPORTNI KROŽEK KRAS — Društvo goji tudi rekreacijo za odrasle, ki je razdeljena v več skupin, saj je za to zvrst dejavnosti veliko zanimanja. Na sliki: skupina žensk pri vadbi.

1. ŠPORTNI KROŽEK KRAS — Športni krožek Kras, ki deluje na območju občin Zgonik in Repentabor, je od ustanovitve imel težave s prostori. Leta 1985 so v Zgoniku odprli nov športno-kulturni center, ki ga zdaj uporablja nad 200 članov ŠK Kras.

3. ŠPORTNI KROŽEK KRAS — Krožek nastopa s svojimi ekipami namiznega tenisa v prvenstvu ženske A-lige (na sliki), ženske in moške C-lige, v promocijskih in mladinskih prvenstvih.

5. ŠPORTNI KROŽEK KRAS — Pred kratkim so v društvu ustanovili rokometno sekциjo, ki ima mladinsko ekipo (na sliki) in člansko ekipo.

7. ŠPORTNI KROŽEK KRAS — Tudi najmlajši imajo pri ŠK Kras odmerjen čas, da se sprostijo. Skupaj telovadijo in se igrajo.

2. TRAVNIŠKO CVETJE NA GORIŠKEM – Med Štandrežem in Sovodnjami, kjer ni obdelanih polj ali cestnih vozlišč, se bohoti med travo navadni gadovec (*Echium vulgare*), ki spada v družino srhkolistnic (Boraginaceae).

4. TRAVNIŠKO CVETJE NA GORIŠKEM – Od maja do oktobra najdemo po travnikih, med grmovjem in v gozdčkih na Vrhu pisano šmarno deteljo (*Coronilla varia*), ki spada v družino metuljnic (Fabaceae).

6. TRAVNIŠKO CVETJE NA GORIŠKEM – Skoraj skrito med travo izsledimo po vsem Dolu ostro homulico (*Sedum acre*), ki cvete od junija do avgusta. Spada v družino debelolistnic (Crassulaceae).

8. TRAVNIŠKO CVETJE NA GORIŠKEM – Gozdnna spominčica (*Myosotis sylvatica*) ne cvete samo v gozdovih, kot to pravi njeno ime, ampak tudi na bolj vlažnih travnikih. Našli jo bomo od maja do septembra v bližini Soče ali Vipave. Spada v družino srhkolistnic (Boraginaceae).

1. TRAVNIŠKO CVETJE NA GORIŠKEM – Velikih in prostranih travnikov na Goriškem ni več. Prekril jih je cement tovarn in asfalt raznih cestišč in cestnih krizišč. Samo ob cesti proti Trstu, okrog Soče, Sovodenj in na Krasu je še nekaj travnatih ravnic. Pri Doberdoru cvete od maja do oktobra ripeča zlatica (*Ranunculus acris*).

3. TRAVNIŠKO CVETJE NA GORIŠKEM – Pri Jamljah najdemo v travnatih ogradah, včasih pa tudi v bolj kamnitem okolju, navadni jesenček (*Dictamnus albus*) iz družine rutnic (Rutaceae).

5. TRAVNIŠKO CVETJE NA GORIŠKEM – Po kraških travnikih in košenicah okrog Jamelj kar pogosto raste in cveti čopasto ptičje mleko (*Ornithogalum comosum*) iz družine lilijev (Liliaceae).

7. TRAVNIŠKO CVETJE NA GORIŠKEM – Na bregovih Soče, takoj za goriško Livado, cvete dvolista morska čebulica (*Scilla bifolia*). Doba cvetenja je kratka, zato jo moramo iskati od marca do aprila. Spada v družino lilijev (Liliaceae).

Kajetan Kovič

Ilustr.: Marjeta Cvetko

Mihec kašopihec

Tam za sedmimi gorami
in za sedmimi vasmi
sedmo leto že živi.
Mihec-kihec-kašopihec
Tale Mihec-kašopihec
je posebne vrste tič:
malo kiha, malo piha,
dosti jé, a dela nič.
Kaša se mu sama kuha,
ogenj se mu kuri sam,
žlica sama nosi v usta,
Mihec dela samo: ham!
Ker pa mu zaloga kaše
zadnji čas kopni močno,
me je Mihec-pipec prosil,
naj vam sporočim tako:
Kdor ne mara kaše jesti,
naj mu pošlje telegram:

Mihec-kihec-kašopihec,
pridi brž po kašo k nam!
Mihec-pipec vam obljudbla,
da pospravi slednjo ped,
pa četudi na zalogi
kaše je za sedem let!

Franjo Frančič

Ilustr.: Liana Drašček

POMLAD

Pomlad je čarownija, kdo bi jo razumel?

Prej snežna odeja, hlad, ledene sveče in snežaki.

Ljudje zaviti v plašče, šale, tople rokavice.

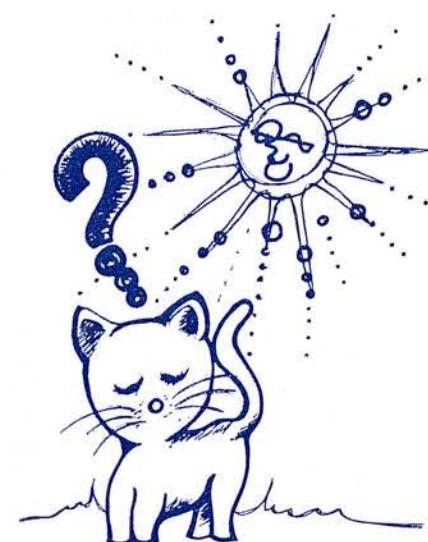
Še muce se stiskajo k topli peči.

Zdaj pa vse zeleni, se k nebu vzpenja.

Topel veter odpira polknice in se posmehuje kučmam.

Muca pa se je nastavila pomladnemu soncu.

Kdo vej kakšne pravljice za otroke prede?

DNEVNIK LETEČEGA NIKOLAJA

Z balonom na morje

Moj dobri prijatelj Peter gre vsako leto taborit. Včeraj se je odpravil. Blazno mi je dolgčas. Denis je tudi nekam izginil. Moj bratec pa je še premajhen za kaj pametnega. Še črke r ne zna izgovoriti.

Oh, tudi jaz bi šel na morje!

Morje je sploh lepše kot so hribi: nič te ne zebe, ker sije toplo sonce in lahko krasno plavaš. Če je veter in so visoki valovi, lahko na njih jezdiš — kot bi bil kak morski konjiček.

Potem se potapljaš, potem loviš ribe...

Zvečer, ko si lačen, vzameš ponev, in si jih ocvreš. Živiš kot Robinzon! Pa kaj, ko mi je mama sitno rekla, da sem že na počitnicah pri noni in dedku. In sploh — da bom vsak dan pisal, proste spise, pa obnove. Zaradi tiste trojke iz slovenščine.

Da bom jaz, Leteči Nikolaj, pisal v počitnicah proste spise? Nisem na glavo padel. Že ves dan premisljujem, kaj je storiti.

Aha, zdaj že vem. Včeraj ponoči sem sanjal, da lebdi nad posteljo

privezano na balon moje spričevalo. Notri so sami »coli«. Planil sem, da bi ga zgrabil in strgal, pa sem padel s postelje na glavo. Potem se mi je posvetilo: odletim k Petru na morje kar z balonom. Balon je še najlažje sestaviti.

Kako krasno je bilo pri Petru. Cel teden na taborjenju! Prima. Preden so me našli starši...

Vso stvar sem izpeljal takole: svilo in najlon sem zvrtal od Tatjane, vrvice in žico sem kupil, košaro za perilo in največji kuhinjski lonec pa sem si sposodil od mame. Vse sem lepo očistil in pripravil.

Sonce je tisto jutro tako veselo sijalo na drevesa in pločnike. Ponoči je divjal vihar. Nevihta in dež sta sprala z rastlin in ljudi vso umazanijo. Tudi sam sem se umil. Obraz se mi je bleščal v pričakovanju poleta kot listje v soncu. (Zato tako šolsko bi dobil 5!). In kar je bilo najbolj v redu, Tatjane ni bilo nikjer, ker je bila v šoli. Mislila je, da bo z mano poletela, ja! Pa tudi če nosi krila, nikoli ne bo poletela. Je preveč piflarska.

Na vrtu sem v veliki kuhinjski lonci naložil še premog. V balonu se je zrak segreval. Hu, kako se je balon začel dvigati! Že sem se znašel v zraku. Pogledoval sem navzgor in navzdol. Spodaj je bila naša hiša kot škatlica za vžigalice. Strehe so se svetile v soncu. Zgoraj se mi je blížalo modro nebo in me vabilo.

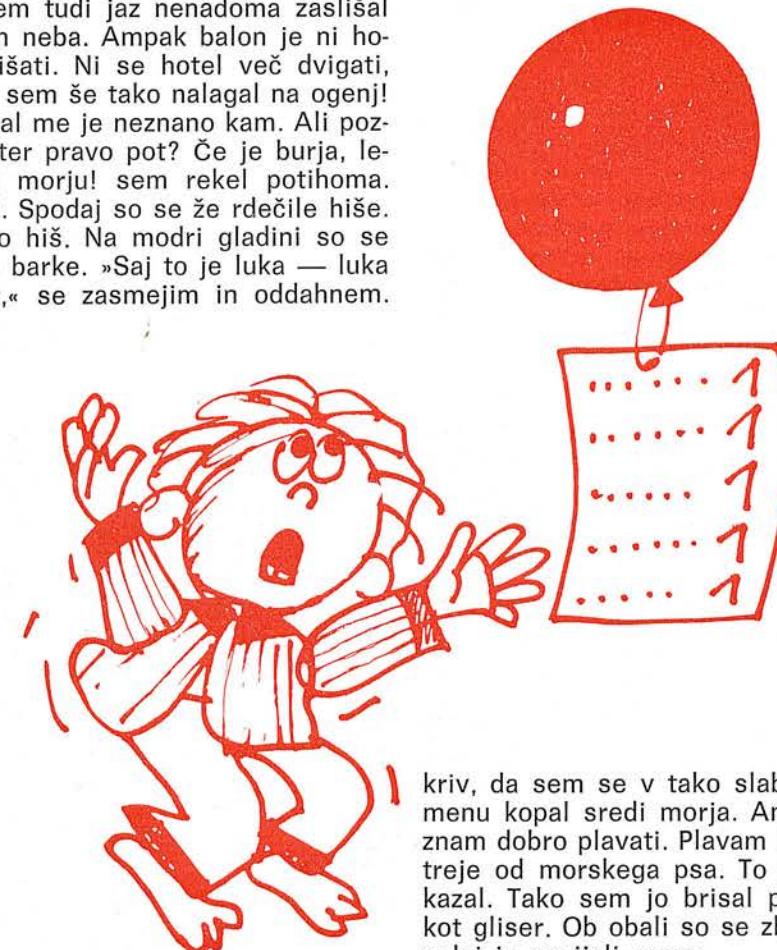
»Leti, Leteči Nikolaj visoko, nebo je sinje in globoko, pridi, pridi Nikolaj, više k soncu zaveslj!«

Tako kot zvezdogled — znanstvenik sem tudi jaz nenadoma zaslišal pesem neba. Ampak balon je ni hotel slišati. Ni se hotel več dvigati, pa če sem še tako nalagal na ogenj! Zanašal me je neznano kam. Ali pozna veter pravo pot? Če je burja, letim k morju! sem rekel potihoma. In res. Spodaj so se že rdečile hiše. Mnogo hiš. Na modri gladini so se zibale barke. »Saj to je luka — luka Koper,« se zasmajim in oddahnem.

»V pravo smer potujem.« Kmalu me je spet zaskrbelo. Zaradi vremena. Tako je pri dogodivščinah: nikoli si ne moreš zares oddahniti. Vedno preži nate kakšna nevarnost.

Sonce se je skrilo za oblak, veter je nosil balon vse hitreje in hitreje. Le kaj bo iz tega?

»Nič hudega, Leteči Nikolaj,« je vršel veter, »samo dežek.« Samo dežek? Saj to je katastrofa. Dež pada na balon — zrak ohladi — pada na lonec — ogenj pogasi. Dež je bil

kriv, da sem se v tako slabem vremenu kopal sredi morja. Ampak jaz znam dobro plavati. Plavam lahko hitreje od morskega psa. To sem dokazal. Tako sem jo brisal po morju kot gliser. Ob obali so se zbirali kopalci in navijali zame:

»Pohiti, Leteči Nikolaj! Še malo. Zgini, mrcina! Bravo, Leteči Nikolaj. Si že pri obali. Bravo!« In res sem bil že na obali, morski pes pa z razbitim gobcem na skali.

Vse se je cedilo z mene, ko sva si s Petrom stisnila roke.

»Živijo« je rekel, »kako si kaj?«

»Dobro!« sem rekel.

»Proti večeru pa bomo na obali spekli morskega psa. Velja?«

»Velja,« sem rekel.

Zvečer potem smo jaz, Peter in ves tabor jedli na ražnju pečeno perut morskega psa.

40 let Pastirčka

V Katoliškem domu v Gorici je bilo v nedeljo, 11. maja, veliko slavje. Sorodna Mladinska revija Pastirček je slavila 40-letno rednega izhajanja. Pomembno obletnico so proslavili šolski otroci s Tržaškega in Goriskega, ki so s pevskimi in baletnimi točkami ter z igrico nastopili na uspeli prireditvi. Šolarji so v posameznih nastopih podali tudi zgodovinski in vsebinski prikaz revije Pastirček, zapeli Pastirčkovo pesem in želi veliko priznanje številnega občinstva.

Prisotne je pozdravila sedanja urednica Pastirčka Ljubka Šorli, prikazala 40-letno pot revije za osnovnošolsko mladino, se spomnila dosedanjih urednikov in sodelavcev in zaželeta Pastirčku še dolgoletno poslanstvo med slovenskimi šolarji.

Še mnogo let plodnega izhajanja in vzgajanja slovenskih učencev v zamejstvu je Pastirčku zaželet tudi Lojze Abram, ki je prisotne na slavnostni prireditvi pozdravil v imenu Mladinske revije Galeb. L. A.

Lojze Abram

USPEHI NADARJENE PIANISTKE

Brez truda in učenja ni uspehov. Tega se najbolj zaveda Asja Jurkič, učenka 5. razreda osnovne šole »Oton Župančič« pri Sv. Ivanu. Za igranje in razvedrilo ji preostaja bolj malo časa. Po opravljenih domačih nalogah presedi ure in ure pred klavirjem in se vestno vadi tudi na orglah. Uči se pri profesorici Eliani Zajec, ki je že predlanskim aprila napotila nadarjeno Asjo na priznano mednarodno tekmovanje mladih harmonikašev, kitaristov in organistov v Recanatu. Tekmovanje prireja vsako leto tamkajšnja letovičarska ustanova v sodelovanju z glasbenim zavodom »Beniamino Gigli«.

Asja Jurkič se je dobro zavedala, da prihajajo na tekmovanje najboljši mladi virtuozi iz vseh koncev Italije in iz tujine. Pa je vendarle premagala strah in se aprila 1984 udeležila prestižnega tekmovanja v kategoriji organistov do 10 let starosti. Priznala je, da je pred nastopom imela veliko tremo, a se je zbrala, neoporečno zaigrala skladbi in se v svoji kategoriji uvrstila med prve. Domov se je vrnila z diplomo in pokalom. Njeno veselje je bilo veliko, zadostčenje pa nepopisno. Še bolj se je posvetila učenju, pridno vadila in aprila lani je

bila Asja spet v Recanatiju, izvedla odličen nastop in zasedla absolutno prvo mesto v svoji kategoriji. Letos aprila je Asja tretjič potovala v Recanati na 23. mednarodno tekmovanje. Kot edina slovenska predstavnica je ponovila svoj uspeh, se uvrstila med prve in spet odnesla pokal in diplomo.

Uspehi na zahtevnem tekmovanju za mlaide virtuoze v Recanatiju pomenijo za Asjo veliko priznanje, ki gre tudi slovenski glasbeni vzgojiteljici za spodbudno spremljanje nadarjene pianistke na uspešni poti umetniškega glasbenega izvajanja.

Lojze Abram

ŠOLSKI LIST »MALA GAJA«

Učenci gropajske šole »Karel Destovnik - Kajuh« nas še z vsako novo številko šolskega lista »Mala Gaja« prijetno prenečajo. Že s platnico na zimsko tematiko, ki jo je izrisal Peter Ferluga, se »Mala

Gaja« prikupno predstavi. Letos izhaja že deseto leto. Na naslednjih 32 ciklostiliranih straneh najnovejše številke se potem vrstijo zanimivi spisi, ki jih prispevajo učenci od prvega do petega razreda. Zlasti četrtošolci in petošolci so doživeto opisali obisk v Rižarni, proslave 40-letnice osvoboditve, praznovanje 400 let Padrič in obnovitve kulturnega društva »Skala« v Gropadi. Sledijo daljši članki obiskov v Križu, v studiu radia Opčine, o mladinski gledališki predstavi v Kulturnem domu, spisi o skladu »Mitja Čuk« in celo o vesoljski nesreči Challengerja. Pridni gropajski učenci so v list prispevali še vrsto lepih pesmic in risb, na koncu pa so še smešnice in uganke.

»Mala Gaja« je list, ki ga vsakokrat z zanimanjem prebiramo in je obenem lepo spričevalo delavnosti, iznajdljivosti in požrtvovanosti gropajskih učencev in učiteljic, ki poleg vsakodnevnega dela in učenja najdejo tudi čas za pisanje in urejevanje svojega lista.

DUŠA KOSMINA

Tiho je šla od nas. Za vedno se je poslovila Duša Kosmina, klen značaj učiteljice starega kova, ki je svoj poklic pojmovala kot poslanstvo in ne kot navadno uradniško službo. Zato jo je tudi življenska pot vodila od rodnih Češarjev pri Kopru v koprsko uči-

teljišče in od tam v razne šole v slovenski Istri do Trsta. Umakniti se je morala fašističnemu raznarodovalnemu divjanju na Štajersko in potem v Ljubljano, odkoder se je še med vojno vrnila v Trst, pomagala pri obnavljanju slovenskih šol in se z vsemi silami posvetila novim rodovom slovenskih šolarjev. Njeno razdajanje se ni omejevalo samo v šolskih učilnicah. Duša je bila prisotna povsod tam, kjer je bilo treba kaj deлатi za doraščajočo slovensko mladino, od članstva v raznih organizacijah in odborih, pisanja šolskih učbenikov, prirejanja kolonij, do spodbudnega soustanavljanja Mladinske revije Galeb.

Ni je več med nami, a ohranili jo bomo v trajnem spominu kot vzorno mater, vestno vzgojiteljico in pridno družbeno delavko.

L. A.

Lojze Abram

Veselo podeljevanje bralnih značk

Podeljevanje bralnih značk ob koncu šolskega leta je za slovenske šolarje pravi kulturni praznik. Za seboj imajo že gore prebranih knjig, čakajo le še na prihod slovenskih mladinskih ustvarjalcev, ki jim bodo slovesno izročili cicibanove, bronaste, srebrne in zlate Bevkove značke, kot priznanje za pridnost in vestnost pri branju knjig iz slovenske mladinske literarne zakladnice.

Nič čudnega torej, če je bilo 18. maja ozračje na osnovni šoli »Rrance Bevk« na Opčinah od samega pričakovanja izredno napeto. Tja so prišli slovenski mladinski pisatelji, pesniki in ilustratorji in pričakali so jih predstavniki učiteljstva in staršev ter jim priedili sprejem. Največji sprejem slovenskim ustvarjalcem pa so pripravili sami otroci na raznih šolah, ki so jih obiskali po-

Veselo je bilo na Opčinah, in potem na šoli na Repenčabru, kjer je mladinski pisatelj in skladatelj Janez Bitenc pred podelitvijo bralnih značk otrokom pripovedoval svoje pravljice. Ilustratorka Jelka Reichman je medtem s spremnimi potezami risala Bitenčeve pravljične junake. Navdušenje je doseglo višek, ko so skupno, tudi učiteljice, zapeli Bitenčeve pesmi, rajali v krogu in potem občudovali ilustracije Jelke Reichman.

samezni pisatelji in ilustratorji, in otrokom pripovedovali o vsem, o svojem delu in življenju, o pisanju in ilustriranju in še morsikaj drugega, kar je pri šolarih pritegnilo največjo pozornost.

Navdušenje doseže višek na koncu ob podeljevanju zaslужenih značk za toliko mesecev branja. Podeljevanje bralnih značk je zato priložnost za prisrčno in sproščeno

srečanje med šolarji, pesniki in ilustratorji, ki se ponavlja in še vsako leto zadobiva nekakšen pravljični čar neposrednega stika z resničnimi osebami, ki jih otroci poznajo le po imenu iz svojih učbenikov ali iz prebiranja knjig in revije Galeb. Ustvari se tako čarobno ozračje podoživljanja žive besede prisotnega ustvarjalca ali risbe ilustratorja, ki otrokom ostane trajno v spominu.

Neža Maurer

Ilustr.: Erika Košuta

Močvirni škrat

Močvirni škrat
je v močvirju doma.
Od vsega najraje
močvirje ima.
Rjav in zelen je.
Če se smeji,
se sliši,
kakor da voda šumi.
V močvirju se koplje,
si rože sadis,
pred zimo si v blatu
rove zgradi.
Ne išči škrata!
Rad je vesel —
a če laziš za njim,
ti bo čevlje vzel.

Bojan Pavletič

Osma olimpiada osnovnošolskih otrok

Na letosnji olimpiadi so nastopili tudi otroci iz vrtcev in malčki iz Beneške Slovenije.

V Borovem športnem centru so pred zadnjo majsko soboto sklenili letosnjo, osmo osnovnošolsko olimpiado, ki jo vsako leto prireja Športna šola Trst ob sodelovanju vseh osnovnih šol Trsta in Milj.

Tudi letos je bil spored te prireditve, ki se je odvijala praktično vse leto, zelo pester, saj so učenci nastopali v plavanju, atletskem troboju, šahu, med dvema ognjemama in v kulturnem natečaju, ki ga je letos razpisalo Slovensko planinsko društvo v

Trstu. Novost pa je bilo jadranje, ki je potekalo v organizaciji Tržaškega pomorskega kluba »Sirena« in je bilo prvič na sporedu v okviru teh iger.

Veliko presenečenje je pripravila šola »M. Gregorič Stepančič« od Sv. Ane, ki je osvojila 49 točk in si s tem nepričakovano priborila prvo mesto. Ostale šole pa so se uvrstile takole: 2. »J. Ribičič«, 46 točk, 3. »Bazoviški junaki«, 40,5 točke, 4. »O. Župančič«, 40 točk, 5. »F. Saleški Finžgar«, 38, 6.

»F. Milčinski« in »K. Širok«, 27, 8. »D. Kete«, 16, 9. Milje, 14,5 in 10. »I. Grbec«, 3 točke.

Isto soboto je bil na sporedu tudi veliki finale v igri med dvema ognjema, v katerem je šola »O. Župančič« z izredno igro premagala ekipo od Sv. Ane in tako postala prvak v tej najbolj priljubljeni igri naših osnovnošolcev.

Lojze Abram

Osnovnošolska olimpiada na Goriškem

Svojo osnovnošolsko že tradicionalno olimpiado so sredi maja imeli tudi goriški šolarji. Tekmovanje, ki so potekala v Gorici, Sovodnjah in Doberdobu, se je udeležilo nad 450 osnovnošolcev. Žal so bili učenci četrtih in petih razredov, zaradi radioaktivnosti, prikrajšani tekmovanj v atletskih panogah na odprtem, na Rojcah. Zato so se olimpiade udeležili kot gledalci v prostorih Kulturnega doma v Gorici, kjer so nastopili otroci iz Pevme, Podgore, Števerjana, Štandreža in Gorice. Tam so učenci prvih dveh razredov tekmovali v poligonu, šolarji trejtih razredov pa so se pomerili v igri med dvema ognjema. Ni treba poudarjati, da je bilo na tribunah vse živo in napeto. Ni manjkalno navijanja in niti zagrivenosti med tekmovalci, kot se spodobi na pravih tekmovalnih.

Prav tako je bilo napeto v občinski televadnici v Sovodnjah, kjer so merili svoje moči učenci te občine, in v Doberdobu, kjer

Med šole in najboljše posameznike so porazdelili številne nagrade. Nekaj jih je prispevala tudi revija Galeb.

Tudi letošnja osnovnošolska olimpiada je potrdila, da postaja ta prireditev, katere pokrovitelj je Mladinska revija Galeb, iz leta v leto vse bolj priljubljena med našimi učenci in si brez nje skorajda ne moremo več predstavljati konca šolskega leta.

so potekala borbena srečanja med dvema ognjema.

Otroci so z velikim navdušenjem sledili poteku otroške olimpiade, ki je s pomočjo učiteljev in nekaterih posameznikov lepo uspela in bila pravi športni praznik goriške slovenske mladine.

Mario Šušteršič

Obisk v jami

To pot ni šlo navzgor, na goro, ampak navzdol, v jamo.

V okviru Športne šole je Slovensko planinsko društvo v Trstu za osnovnošolce in dijake nižjih srednjih šol pripravilo ogled Jame Dimnice pri Markovčini. Organizacijo izleta, katerega se je udeležilo lepo število otrok in staršev, je prepustilo jamarskemu odseku, ki ga vodi profesor Stojan Sancin.

Jamarji so ogled Dimnice vzorno pripravili. Dva jamarja sta celo izletnikom prikazala najnovejšo tehniko jamarskega raziskovanja, se z vrvmi spustila v 45 metrov globoko brezno in se potem dvignila na površje. Šolarji so se potem spustili v jamo do velike dvorane, kjer so nekoč prirejali plesne zabave. Tam je profesor Sancin prisotnim na kratko navedel nekaj zgodovinskih podatkov in značilnosti jame Dimnice in kako je nastalo njeno ime. Zaradi topotnih razlike v jami in na površju se iz brezna

dvigajo hlapi, ki izgledajo kot dim, odtod tudi ime. Jamo so leta 1904 odprli, uredili in upravliali člani Slovenskega planinskega društva v Trstu. Leta 1927 je bilo Planinsko društvo razpuščeno, še prej pa so fašistični oblastniki društva odvzeli jamo s podlo ukano. Vanjo so skrili nekaj zarjavelih pušk in ovadili člane planinskega društva kovanja zarote proti državi.

Profesor Sancin je šolarje potem odpeljal po idiličnem podzemskem svetu, jim pokazal lepote jame in razlagal njen nastanek. Milijarde in milijarde vodnih kapljic v tisočletjih topijo brezoblično apnenec in ga oblikujejo v mogočne kapniške orgle, čudovite baldahine, zavese, razne figure in kapniške oblike. Ves ta čudoviti svet je bil na voljo mladim šolarjem, ki so očarani zapuščali prekrasno jamo Dimnico. Nekateri so potem izrazili željo, da bi si še kdaj ogledali kakšno jamo in občudovali prelep podzemski svet.

Marij Čuk

Knjigi za počitniške dni

Končno se je tudi letošnje šolsko leto obrnilo na boljše. To velja predvsem za vse tiste, ki ne vidijo ure, da se predajo opojnemu lenarjenju in zadihajo na svežem zraku, čeprav to še do pred kratkim zaradi radioaktivnosti ni bilo najbolj priporočljivo. A vendar, nesreča gredo mimo nas in naše zavesti, kmalu na vse to pozabimo in raje pomislimo na svetlejše trenutke.

Po tem poslovnem in že skoraj počitniškem uvodu pa k stvari. Tokrat vam predstavljam dve knjigi, ki bosta prav gotovo naleteli na ugoden odmev.

Prva je knjiga pesmic **KAKO PRIKLIČEŠ ZVEZDO** enega najvidnejših sodobnih make-donskih pesnikov za otroke in mladino **Stojana Tarapuze**. Tarapuzove pesmi so vzne-

mirljive, saj so vseskozi ubrane k odkrivanju skravnosti v naravi, v otroškem doživljanju in tudi v samem življenju besed. Pa tudi duhovite so, kot na primer sledeča:

Mamica ima navado,
da nam skuha marmelado.
Najprej jo pokusi ata,
a pusti še kaj za brata.
Zdaj pa ko sem jaz na vrsti,
na skrivaj jo ližem s prsti.
Če je bo še kaj ostalo,
dal je bom še Mojci malo,
dal bom malo tudi Joži,
da me mami ne zatoži.

Naslednjo knjigo pa je napisala tržaška rojakinja (sedaj živi v Ljubljani) **Evelina Umek**. **KLATIMAČEK GROF**, tako je naslov knjige, govori o mačku, ki si želi topline, želi si, da bi ga kdo »posvojil« in zato čaka premažen pred vратi, dokler mu usmiljena mamica ne odpre in tako postane nov član družine...

IZGUBILA SEM SE V GOZDU

Nekega nedeljskega popoldneva sem se odpravila nabirat rože v bližnjo okolico. Zašla sem v gozdu. Ko sem bila sredi gozda, je nastala noč. Iskala sem pot proti domu. Med vejam in robido sem se vsa popraskala. Če ne bi bila prestrašena, bi morda pot naškla. Bala sem se in začela jokati.

Ko je bila noč, so me starši začeli iskat. Dobro, da sem jim povedala, kam sem bila namenjena, tako da so me našli vso v joku in me peljali domov.

Sklenila sem, da se ne bom nikoli več odpravila tako daleč nabirat cvetnice. Lahko bi zašla tudi v Jugoslavijo. Toda videla sem mejnike in se pravočasno ustavila.

Nataša Mulas
1. r. SŠ »F. Erjavec«
ROJAN

RADA IMAM GALEB

Dragi Galeb, zelo rada te berem. Najrajsi imam zgodbice s slikami in križanke. Te mi pomaga reševati teta, ker hodim šele v drugi razred. Kmalu jih bom znala reševati sama. Narisala sem tudi nekaj za twojo našlovno stran. Upam, da ti bo všeč. Lepo te pozdravljam.

Jana Pečar
2. r. OŠ »F. Milčinski«
KATINARA

ZANIMIV ŠOLSKI IZLET

Združenje staršev naše šole je letos predilo izlet v Postojnsko jamo, v Predjamski grad in na Vrhniko.

V nedeljo, 4. maja, smo se ob 7. uri zbrali na trgu pred velesejmom. Vsi smo nestrpočalni na avtobus. Končno smo se odpeljali proti Postojni.

Postojnska jama je največja, najlepša in najzanimivejša na svetu. Meri 23 kilometrov. Letos smo jo obiskali tudi mi. Z jamskim vlakom smo se vozili tri kilometre. Nato smo šli še dva kilometra peš. Vožnja

z jamskim vlakom je bila zabavna. Sedeli smo po tri skupaj. Ko smo stopili iz vlaka, nas je vodič vodil po jami. Šli smo čez ruski most, ki so ga zgradili ruski ujetniki, in nadaljevali pot proti špagetni dvorani. Tam so stalaktiti podobni špagetom, zato se tudi ta dvorana tako imenuje.

Nekateri učenci so bili prvič v tako veliki in lepi jami. To je bilo za njih nekaj posebnega, prav čudovitega. Šli smo potem v rdečo dvorano. Kapniki so tam rdeči, ker je voda topila železno rudo.

Med vojno so partizani začgali bencin, ki so ga Nemci imeli v jami, zato je še sedaj del jame okajen in ga imenujejo črna jama. Videli smo cloveške ribice. Imenujejo jih tako, ker imajo rožnato kožo, kot človek. Žival je dvoživka in živi samo tam. Videli smo tudi reko Pivko. Šli smo mimo koncertne dvorane in se vrnili k vhodu.

Peljali smo se potem proti Predjamskemu gradu. Ustavili smo se pred gradom, kjer smo se zagledali v votlo lipo, staro najmanj 500 let. Kasneje smo zvedeli, da so tu kopali Erazma Predjamskega.

V gradu nas je čakal vodič, ki nas je spremjal in govoril o zgodovini gradu. V gradu je veliko sob. V prvi smo videli slike in grbe grofov, ki so tu gospodovali. Najprej smo si ogledali novi grad, ki so ga zgradili v 18. stoletju in zanj porabili kamnje starega gradu, ki ga imenujejo tudi Erazmov grad.

Grof Erazem Predjamski je bil obsojen na smrt in zaprt v ječi. Prijatelj mu je prinesel pilo in kladivo in mu tako omogočil beg. Cesar mu je zaplenil vse posesti in zemljo, razen gradu. Erazem je zato živel v svojem gradu in ropal bogate trgovce na cesti Trst - Dunaj. Ker je živel skrit v skalnatem gradu, mu niso mogli priti do živega, čeprav so ga dalj časa oblegali. Šebole ko ga je služabnik izdal, so ga ubili.

V ostalih sobah v gradu je na ogled srednjeveško orožje, rezljano pohištvo, nakanit in lepe vase, kovanci, izkopanje in tudi cloveška lobanja. Obsojene na smrt so mitali v globok prepad. Nekatere kaznjence so tudi zazidali. Videli smo stražni stolp in zvonček, na katerega so pozvonili, če se je bližala nevarnost. V lovski sobi so bile nagačene živali, lovski puške, rogovje in druge trofeje. Posebno zanimivo je bilo skrivališče v starem gradu s skrivenim izhodom do Vipavske doline. Škoda, da je ta prehod zazidan.

Popoldne smo se odpeljali na Vrhniko. Tam se je rodil pisatelj Ivan Cankar. Njegova rojstna hiša stoji na Klancu, pod cerkvijo sv. Trojice. Na tem klancu so živele samo najbolj revne družine. Cankarjeva hiša

Športna druščina

Na robu velike njive je posedal zajec na zadnjih nožicah in strmel v zadnjo zeljno glavo, ki jo je pozabljeni kmetič pozabil pobrati. Res je, jesen je bila v deželi in zajec si ni preveč belil glave, saj je vedel, da je zeleno pogrnjena miza narave polna dobrot, pa se je tako požvižgal na izzivajočo zeljno glavo na tamkajšnji njivi. Ko se je še ogledoval naokoli za kakšnim korenčkom, je zaslišal drobcene korake malega ježka. Kar razveselil se ga je. »Oj, ježek, kaj se le potikaš po teh razorih. Vedno si nasršen, le poglej svoje bodice. Najrahlejši šum in že si v klobki, ha, ha,« se je posmehnil zajček. »Tja, seveda, sosed, saj takih strahopetcev je le malo, kot si ti. Le dirjaš in dirjaš naokrog, jaz pa vsaj kaj korigistega naredim, ko iz zemlje izbrskam škodljivce. Če je potrebno, pa znam tudi nabrusiti svoje pete,« je odvrnil ježek in pomežiknil zajčku,

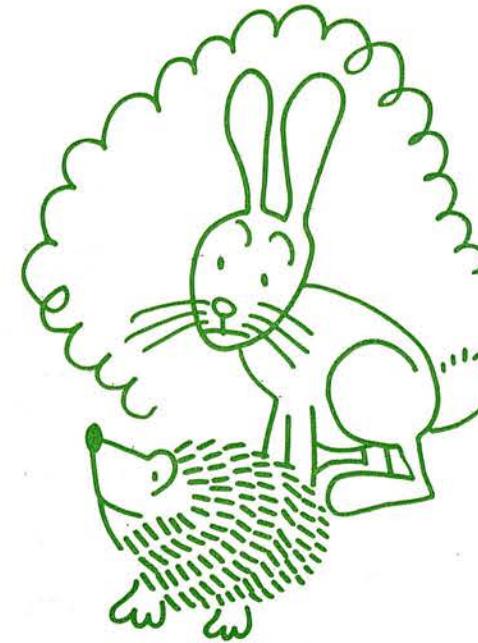
saj se je tudi sam iz sebe znal ponorčevati. Zajec pa je kar poskočil in od presenečenja izbuljil oči.

»Ti, ježek, da znaš nabrusiti pete, ha, ha, prav rad bi te videl, kako dirjaš po travniku. Take šale na polju še nisem slišal.« Ježek se je držal na moč modro in se posmihal sam pri sebi, kako bo prelisičil zajčka. Nak, ne bo se dal ugnati kar tako.

»Ježek, pojdiva na primeren kraj, kjer bova tekmovala.« Odpravila sta se. Tako sta nekaj časa hodila in prišla do grmiča, kjer si je spletal mrežo neutrudni pajek. Držale so se je še rosne kapljice in lesketala se je kot niz delih biserov. Ko ju je pajek zaznal, je brž splezal po nitki navzgor in ju tako pričakal v varnem zavetju. Tja, že je imel jež domislico, kako prelisičiti zajca.

Ježek se je ustavil pod visečo mrežo, si obliznil smrček in pomirljivo dejal: »Mrežar, za danes skleneva premirje, nič ti ne bom storil, le nekaj bi te rad povprašal.

Pajek pa je dejal: »A, res, bodičar, kar verjeti ne morem. Prav, prilezem dol in mi to še vnovič ponovi.« Medtem ko se je pajek spuščal po nitki navzdol, se je zajec oziral naokoli za kakšnim dobrim grižljajem. Ježek je brž nagovoril pajka: »Poslušaj, mrežar, če mi ugodiš, se te zlepa ne lotim, prav?« Pajek ga je zvesto poslušal. Tja, nameravata tekmovati v

skoku v višino. Prazvaprav smešno, tega ni moč videti vsak dan. Prav, strinjal se je, da bo spletel nit, močno nit in preko nje se bo pognal zajec. Ko bo pa skočil ježek, nerojen, kot je, bo pa...no, bomo že videli.

Zajček se je strinjal, da tekmujeta v skoku v višino. Ježek mu je pomžiknil in se že vnaprej hahljal. »Kaj se le hahljaš, ježek, boš že videl, kako bom zdiral in preskočil

je stara približno sto let. Prejšnja hiša je pogorela, ko je imel Cankar tri leta. Na istem mestu so zgradili novo hišo. V družini je bilo dvanajst otrok. Oče je bil krojač, mati pa je skrbela za družino.

V hiši je kuhinja takoj ob vhodu. Bila je vsa črna od dima. V spalnici je samo ena postelja, kjer sta spala oče in mati. Otroci pa so spali na peči ali celo na tleh. Blizu postelje je omarica, v kateri je imel oče spravljeno krojaško orodje. V sobi so vse pomembne Cankarjeve slike. V drugi sobi so razstavljenia Cankarjeva dela.

Sli smo še na grič in videli cerkev, kjer je Cankar kot deček stregel in dobil groš, kot opisuje v črtici »Dateljni«. Napotili smo se potem k reki, kjer so se v Cankarjevih casih igrali otroci v enajsti šoli pod mostom.

Pri spomeniku Ivanu Cankarju sredi Vrhnik je smo se vsi zbrali in se skupaj slikali. Izlet je bil zelo zanimiv in upamo, da se bomo še kdaj vrnili.

Učenke in učenci
5. r. OŠ »K. Širok«
DONADONI - TRST

pajkovo nit, ha! Razsodnik bo seveda boter pajek.«

Brž ko je pajek spletel nit ob grmiču, na veji, ki je molela daleč vstran, je zajec stekel daleč nazaj, ježek pa je kar ostal pri nitki, ki je bila dokaj visoko.

»Tako, pripravljen sem,« je dejal ježek. »Ko bom vzkliknil, hop, se poženeš, zajec.« »Tja, ježek, boš kar pod mrežo ostal?« je povprašal zajec in buljil v nitko, ki je skoro ni videl. Sploh je zelo slabo videl.

Na dani znak je zajec stekel, kar so ga nosile noge. Tekel je in tekel in niti sam ni vedel, kdaj je preskočil nitko. Bil je zadovoljen in ponosno se je oziral naokoli. Ježek pa je zacvilil: »Ha, zajček, dobro je bilo, le jaz bom skočil še višje.« Zajec lastnim ušesom ni mogel verjeti, ali je slišal prav. Sedel je nekaj korakov vstran od nitke in čakal. In, ko je dejal ježek, hop, je pajek brž spustil nitko in ježek jo je lepo prestopil.

»Si me videl, zajček,« je nagajivo povprašal ježek. »Višje sem skočil od tebe, pa še dirjati mi ni bilo potrebno, he, he.« Oblizoval si je črni smrček in se hahljal in hahljal. »Videl sem bolj slabo, ježek, če pa ti tako praviš, bo že tako, ali ne pajek?«

»Seveda, seveda, ubogi dolgovšec,« je pritrdil pajek in že izginil po mreži v grmič.

bila tam prvič, sem bila zelo majhna in se obiska nisem ničesar spominjala.

Končno smo se na določen dan konec aprila zbrali zjutraj na železniški postaji. Tam smo se pozanimali za vlak in nekogospod nam je pokazal naš vagon. Pohitili smo, ker se je bližal čas odhoda. Poslovili smo se od staršev in odpotovali. Bili smo veseli, da gremo na šolski izlet, poleg tega smo bili tudi veseli, da se je vrnila naša učiteljica. Potovanje je bilo zelo dolgo, a bilo je lepo vreme in zato smo razgledovali po bežeči pokrajini.

JAPONKA

Japonki je umrla mama. Drugo jutro je bila prva klop prazna. Nihče ni kričal, kot je to v našem razredu navada. Miha, ki je zadnji čas dobil že tretji ukor, je bolščal v zid.

Japonka, to je Silva. Tako so jo krstili sošolci zaradi oči. Zdaj pa so dokazovali, da jo imajo radi. Bili so čisto tihi. V živo se jim je zasmilila. Kaj pa priimek? Saj so vedno vedeli, da jo boli. Ne gre drugače. V domu ima vsak svoj priimek. Najbolje je, da se kmalu sprizazni z njim.

Silva je drobcena, krhka pa ni. Samo zaječala je, a že je v njej zmagal skrit pogum.

Le čisto kratek čas in morala bo skrbeti za dve sestri, za brata in še za očeta, nebogljence. Saj Silva to ve. Nje ni treba tolažiti. Niti besede ji ne rečem. Gledam ljudi, ki jo objemajo. Seveda, hočejo ji na vsak način dopovedati, kako jo imajo radi..., preden se bodo razšli!

Ali je jutri še čas, da bi ji rekla kaj lepega, bodrilnega? Da bi jo objela? Mihi, ki spet normalno razgraja, se bo zdelo vse skupaj neskončno prepozno in se bo zakrohotal.

Jaz pa kar upam, da se z Japonko razumeva tudi brez besed.

V Benetkah smo imeli rezerviran motorni čoln, s katerim smo se odpeljali na otok Murano. Tu smo si ogledali, kako izdelujejo razne steklene izdelke. Mojster nam je po kazal, kako izdeluje steklenega ptička. Najprej je vtaknil železno palico v peč, v kateri je bila posoda s staljeno stekleno maso. Na palico je pobral nekaj taline in jo začel valjati in gladiti na kovinski mizici, da je dobila valjasto obliko. Pobarval je talino v peč, v kateri je bila toplota okrog 900 stopinj, da se je barva stopila in prelila v steklo. Potem je na valj nataknil repek in glavo ter vse oblikoval, nazadnje pa nataknil še oči in kljun. Izdelek je potem dal v drugo peč z nižjo temperaturo in tako je bil ptiček narejen.

V bližini je bila trgovina, v kateri so te izdelke prodajali. Nekaj smo jih kupili in se potem spet peljali s parnikom v središče Benet. Šli smo na trg sv. Marka, kjer smo si ogledali cerkev. Videla sem štiri pozlačene konje, ki so jih izdelali v Grčiji okrog

leta 1000. Šli smo po stopnicah do balkona in si ogledali lepe mozaike, s katerimi je cerkev okrašena. Učiteljica nam je potem pokazala stavbo, v kateri so bile ječe. Kadars so jetnike spremljali v ječe, so šli po pokritem mostu, odkoder so zadnjič videli Benetke, in so vzdihovali. Zato se most imenuje »Ponte dei sospiri«.

Sprehodili smo se po mestu do mosta Rialto in se napotili proti postaji. Ker je bilo še zgodaj, smo se ustavili v bližnjem parku in se igrali. Tam smo srečali in spoznali dekllice, ki so prav tako prišle na izlet v Benetke iz Coma. Odšli smo na postajo in poiskali vlak. Sedli smo v kupeje. Bila sem zelo utrujena. V Trst smo se vrnili nekaj po 20. uri. Ko sem se vrnila domov, so bili vsi zadovoljni. Bilo je zelo lepo in zanimivo.

Tamara Tretjak,
Sabrina Mohorčič,
Francesca Icardi
5. r. OŠ »K. Širok«
DONADONI - TRST

GOSTOVANJE NA ČEŠKOSLOVAŠKEM

Z Mladinskim pevskim zborom Glasbene matice smo v nedeljo, 23. marca, odpovali na Češkoslovaško. Naš cilj je bil obisk pri pevskem zboru »Campanella« v Olomcu.

Potovanje na Češkoslovaško me je zelo privlačevalo in do zadnjega sem se bala, da me ne bodo izbrali, ker ni bilo prostora za vse pevce. Ko sem zvedela, da bom šla na pot, sem bila zelo vesela. Povedala sem staršem, priateljem in sorodnikom. Zame je bilo vse čudovito, saj nisem še nikoli bila tako daleč. Naglo je prišel dan odhoda. Mama mi je pripravila kovček in me poučila, kako naj se vedem. Zbirališče je bilo na trgu Oberdan ob šestih zjutraj in kmalu tam smo se odpeljali.

V avtobusu sem sedela s prijateljico Tano. Kmalu po prestopu avstrijske meje, smo pomalčali. Nadaljevali smo potem pot do Dunaja, kjer smo si ogledali razne zanimivosti, cerkve in muzeje. Najprej smo si ogledali grad Belvedere, a je začelo deževati in smo vsi stekli v avtobus. Šli smo v

muzej. Razdelili smo se v dve skupini. Ena skupina je šla v naravoslovni muzej, ena pa zgodovinski. Občudovala sem majhno piramido, nagrobnike, v katere so zapirali faraone, razne okraske, kipe in druge lepe stvari. Ko smo si vse ogledali, smo se vrnili v avtobus. Zmenili smo se, da obiščemo še Prater. Zelo sem se razveselila, ko smo se tja pripeljali. Šli smo v »podmornico«. Tam nas je vrtelo na vse strani. Eden od naše skupine je izgubil denarnico.

Večerjali in prenočevali smo v dijaškem domu v predmestju Dunaja. Naslednje jutro smo nadaljevali pot proti Pragi. Na meji smo čakali eno uro. Pregledali so nam kovčke in potem prestopili mejo. V Brnu se nam je pridružila še gospa Vlasta, ki nam je bila pozneje za vodičko.

Ko smo se pripeljali v Prago, nas je tam čakal spremlevalec. Pokazal nam je mesto. Praga ima mnogo umetniških zanimivosti. Videli smo zeleno kupolo s pozlačenimi okraski, ogledali smo si staro mesto in tam videli hiše s starimi okraski. Zelo zanimiva

je bila ura, na kateri se je vse premikalo. Imeli smo tudi nekaj prostega časa za nakupovanje. V trgovinah imajo zelo lepe izdelke iz kristala, zato sem mami kupila lep spominček iz kristala. Ogledali smo si katedralo sv. Vida in praška vrata. Zvečer je bilo vse mesto razsvetljeno.

V Pragi smo ostali dva dni in se potem odpeljali v Olomuc. Tam smo bili gostje prijateljskega zabora. Pot do Olomuca je bila precej dolga. V hotelu »Signa« so nas pričakali naši gostitelji. Tokrat smo spali pri družinah. Zbrali smo se v veliki sobi, kjer so nam določili prenočišča. Zbrala me je dvanajsetna deklica Ina. Domov naju je pospremila njen sestra Sarka. Ker sta stanovali daleč, smo se peljale s tramvajem. Družina je bila zelo prijazna in gostoljubna. Žal mi je bilo, ker nisem vsega razumela in se nisem mogla z njimi pogovarjati.

Dan potem smo si ogledali mesto. Peljali so nas potem na Kopeček, kjer je bilo kosilo. Popoldne smo šli v živalski vrt, zvezcer pa smo imeli koncert.

Pred nami so nastopili štirje zbori. Mi smo bili zadnji. Zapeli smo štirinajst pesmi. Koncert je zelo lepo uspel. Naslednji dan smo si ogledali zanimivosti Olomuca. Obiskali smo prekrasno gotsko cerkev, ki so jo pred kratkim obnovili in si ogledali grad Najzanimivejši je bil grad iz 14. stoletja. V začetku 18. stoletja so ga popravili, ker je bil napol porušen. Zanimala me je predvsem orožarna, kjer hranijo staro orožje.

Bližal se je čas odhoda. Zvečer sem pripravila kovček, drugo jutro sem se poslovila od družine, sem jim zahvalila za gostoljubnost, z Ino pa sva si izmenjali naslove. Njena sestra naju je tudi slikala. Čeprav nisva govorili istega jezika, sva se vseeno dobro razumeli in izmenjali nekaj besed. Bilo je skoraj težko odpotovati. Nikoli ne bom pozabila tega lepega potovanja.

Francesca Icardi, Lara Prašelj
Tamara Tretjak, Kristjan Volpi
5. r. OŠ »K. Širok«
DONADONI - TRST

V GORICI NA IZLETU

Na šolski izlet smo šli v Gorico. Zjutraj so nas starši odpeljali na avtobusno postajo v Trst. Gročance je peljala Pavlova mama, Diega in mene pa moj oče. Kupili smo vozovnice in stopili v avtobus. Odpeljali smo se do Tržiča, kjer smo zamenjali avtobus za Gorico. Med potjo sva se Adriana in jaz šalili z učiteljicama. Na avtobusni postaji v Gorici smo hitro pomalčali in se napotili proti gradu.

Hodili smo po mestnih ulicah in ugostili, da je v Gorici več zelenja kot v Trstu,

manj prometa in mnogo slaščičarn. Imena ulic so napisana na tablicah z majhno začetnico. Kmalu smo dospeli v grad. Vstopili smo, ne da bi plačali vstopnine, ker nas je bilo malo. V gradu smo si ogledali topove, staro pohištvo, orožje, celice in sobane.

V srednjem veku življenje ni bilo lepo, ker so bogataši bili vedno v gradu in tam gospodarili, kmetje pa so morali delati. Kdor se je uprl, so ga zaprli v celico. Tam je bil privezan z verigami ob zid. Živel je v temi, skoraj brez hrane in pijače. Spal je na tleh ali na trdih deskah. Jetnik se je lahko kratkočasil z risanjem po zidovih. Nekatere so tudi mučili: bičali so jih, zbadali s sulicami in jim potem sekali glave.

Ko smo si ogledali grad, smo odšli v muzej. Tam je precej predmetov iz prazgodovine. V večji sobi je razstavljen star rimske denar in staro orožje. V pritličju so stare naprave za izdelovanje blaga, čevljev, klobukov in železnih predmetov. V drugem nadstropju so slike srednjeveških mestih poljnikov. V omarah so zloženi kristalni kozarci in vase iz porcelana. Na steni je narisani tudi zemljevid sveta. V majhni sobici pa visijo prekrasne slike.

Po ogledu vseh teh zanimivosti smo lačni odhitali na kosilo. Jedli smo pizzo. Po kosilu smo se namenili v Kulturni dom. Ker je bil zaprt, smo se odpočili v parku. Dečki so nam nagajali in nam grozili, da nas bodo opokli s koprivo. Ker se je bližala ura odhoda, smo odhitali proti železniški postaji. Med potjo smo si kupili sladoled. Precej utrujeni smo bili, naglo smo nekaj popili in stopili na vlak. Odpotovali smo. V vlaku smo se igrali, a čas je hitro minil in že smo moralni izstopiti. Gročance je prišel iskat Adrijanin oče, Diega in mene pa Diegov oče. Pozdravili smo se in odšli.

Na izletu je bilo krasno, ker je bilo vse tako zanimivo in še zabavali smo se.

Zaira Vidali
4. r. OŠ PESEK

PRIDITE

Pridite še kaj naokoli,
pridite, da dolčas ni,
pridite, da se igramo,
pridite, veseli bomo vsi.
Pridite še kaj naokoli,
preden pride novi dan,
saj je jutri že ponедeljek,
ves s cvetjem je obdan.
Cvetje je pač vedno cvetje,
tudi če je drugi dan,
jutri pa je ponедeljek,
jutri delovni je dan.

Primož Stranj
4. r. OŠ »F. Bevk«
OPĆINE

STRAH

Ko sem bil manjši, sem se bal teme. Mislil sem, da je kdo tam — v temi — ki me čaka. Mama in oče sta me večkrat strašila z bavbavom, da je huda žival, ki vse straši. Najbolj sem se strašil, če sem šel v klet in slišal civiljenje miši. Nekoč sem slišal čuden glas, nekakšno civiljenje in sem poklical očeta. Ugotovila sva, da je bil kos, ki ga je mačka trpinčila.

Spominjam se, kako je stric ubil miško z leseno sabljo, ki sem si jo sam naredil, in sem jo moral potem vreči proč, ker je bila vsa umazana in sem se bal, da ne bi zbolel. Prestrašil sem se tudi, ko smo nekoč bili v Trstu in naenkrat nisem videl več mame.

Teme sem se bal, dokler nisem začel hoditi v tretji razred. Sedaj, ko sem odrasel, se sprašujem, kako sem se mogel batiti nič.

Kristjan Doglia
5. r. OŠ PROSEK

MALA PIANISTKA

Igram klavir in tudi nastopam. Večkrat igrام prav dobro.

Oče me je peljal v Trst na nastop. On je šel po opravkih, jaz pa na Glasbeno matico. Šla sem naravnost v Gallusovo dvorano, da bi ponovila skladbo, ki sem jo pripravila za nastop. Ozrla sem se naokrog. Profesorja ni bilo. Zagledala sem Tanjo, ki jo prav tako uči isti profesor. Šli sva vpravšat v tajništvo, kdaj pride profesor in povedali so nama. Zato sva s Tanjo šli vaditi v učilnico številka ena. Ko je prišel profesor, sva poskusili in kmalu nato se je pričel nastop. Igrala sem lepo in mama me je pohvalila.

Klavir sem se začela učiti pred tremi leti. Ko so domači spoznali, da mislim resno, so mi kupili klavir. Rada igram, posebno če me potem kdo pohvali. Večkrat pa se zgodi, da nimam veliko volje, zato me starši upravičeno kregajo.

Tjaša Bogatec
5. r. OŠ PROSEK

BILA SEM BOLNA

Sredi marca nisem šla v šolo. Bila sem bolna. Že v prvih dneh marca sem se začela med poukom v šoli počutila slabno. Učiteljica je to opazila in me vprašala, kaj me boli. Odgovorila sem ji, da me boli uho. Potrpela pa sem do konca pouka.

Prišla me je iskat babica Vera in me podelila domov v Križ. Tam mi je izmerila vročino, zato mi je po kosilu dala aspirin in

šla sem počivat. Ves popoldan sem počivala in dremala. Tu pa tam sem se zbujala in tedaj mi je babica dajala v uho vato namočeno v toplem olju.

Zvečer me je prišla iskat mama. Ponoči sem zelo malo spala, ker me je uho vedno bolj bolelo. Zjutraj nisem šla v šolo. Počutila pa sem se le malo bolje. Bila sem pri babici Darini. Po kosilu pa me je mama peljala k zdravniku. Ugotovil je, da imam rahlo vnetje ušesa. Povedal je, da se lahko čez dva dni vrnem v šolo, če naslednj dan se bom imela vročine. Ko sem to izvedela, sem bila zelo vesela in upala sem, da ne bom imela več vročine.

A v nedeljo sem spet bila žalostna, ker sem imela vročino. Pa še sošolec Danjel je praznoval rojstni dan. Telefonira sem mu, da bi mu voščila, a ni nihče odgovoril. Tako sem še nekaj dni ostala doma in se sele po tednu dni vrnila v šolo. Bila sem zelo vesela.

Karen Cossutta
5. r. OŠ PROSEK

MIŠ

Ko mi je nekoč babica kuhalo kavo, je naenkrat zagledala miš. Takoj je zakričala in poklicala: »Danjel, Tamara, Maksi!« Prestrašili smo se, da ji je slabo. Pa smo jo zagledali sredi kuhinje vso preplašeno, s prstom, ki je nekaj kazal. Zagledali smo miš, ki je bila seveda še bolj preplašena kot babica.

Uboga miška je stekla v stranišče, nato v shrambo in spet v stranišče in spet v shrambo. Seveda smo vsi postalci lovci. Babica jo je skušala uloviti z metlo, večkrat se je tudi dotaknila, a je miš znova in znova zbežala. Nenadoma je ni bilo več. Kar oddahnil sem se za ubogo miško. A ko sem to povedal, so začeli kričati name in rekli, da sem zabit.

Tako je začela babica vse prekladati in mama ji je pomagala. Babici sem dal žepno svetilko, da je lahko pogledala tudi po najbolj temnih kotih. Maksi je sedel na hladilnik in privzdignil noge, da mu ne bi miš splezala nanje. Pa sem začel premišljevati, da je kar dobro, da so zagledali miš, tako bomo vendarle pospravili shrambo.

Ko sva se z Maksijem naveličala tega, sva šla igrat šah. Tudi mama se je kmalu naveličala pospravljanja, zato sta šli z babico v dnevno sobo. Mama se je šalila, da babica ne bo šla niti spat, dokler ne bo ubila tiste miši.

Čez približno pet minut se je babica vrnila v shrambo. Spet je zagledala miš med

V Tičistanu

Dedek, Vesna in Maja so šli na sprehod v tivolski park. Obstali so v senci visokih dreves v kraju, ki mu pravimo Tičistan. Tam so doma ptičke, ki so tega dne živahno pele v lep sončen dan.

Pod visokim drevesom je sedel na klopi starejši mož. Ta je iztegnil svojo roko, na kateri je imel žitna zrna. Kmalu je priletela majhna sinička in se spustila blizu njega na tla. Požejljivo je gledala žitna zrna na moževi roki. Ker se mož ni zganil, je postala bolj pogumna. Vzletela je in sedla na njegovo roko. S kljunčkom je hitro zgrabila zrno in zletela z njim na bližnje drevo. Tam je dvignila glavico in použila zrno. Ta čas so se tudi druge siničke opogumile. Prile-

sadjem, ampak niti takrat je ni ulovila. Spet je vse pretikala in premestila. Z Maksijem sva bila naveličana lova, zato sva šla spat. Sladko sem zaspal in prav nič me ni skrbelo, če je miš še v hiši.

Danjal Gherbassi
5. r. OŠ PROSEK

FRIZURA

Komaj je učiteljica stopila v razred, je takoj opazila, da sem bil pri frizerki. Seveda sem prišel v šolo brez kape, da si ne bi pokvaril frizure. Rekla mi je, da sem lep in moderen. Bil sem zelo vesel, ko je povedala, da sem ji všeč.

K frizerki sem šel prejšnje popoldne. Že nekaj dni sem se pripravljal, da grem, ker so domači ponavljali, da imam predolge lase. Frizerki sem povedal, kako naj me ostrije. Razumela je moje želje in mi najprej umila glavo, potem pa začela naglo striči.

V zrcalu pa sem opazoval svojo glavo, kako se je spreminjala. Ko je frizerka končala, sem bil kar zadovoljen. Oblikovala mi je frizuro tako, da so lasje na vrhu glave štrleli v greben.

Tekel sem v gostilno k mami. Natančno se me je ogledala in rekla, da me je frizerka lepo ostrigla ter me vprašala, če sem zadovoljen. Bil sem vesel, da je tudi mami všeč moja frizura. Tudi oče je zvečer rekel, da sem mu všeč.

Sel sem spat. Ponoči sem sanjal, da se obračam in da so se mi zato vsi lasje zamateli. Zbudil sem se in se potipal po glavi. Ker sem se hotel prepričati, kaj je z mojo frizuro, sem potihoma vstal, da ne bi zbudil brata, in šel na stranišče. Pogledal sem se v ogledalo in kar oddahnil sem se. Moji lasje niso bili razkuštrani. Vrnil sem se v posteljo in tedaj se je bratec zbudil in me vprašal, kaj se je zgodilo. Pomiril sem

tavale so na možovo roko, pobirale z nje žitna zrna in hitro odletavale ter zopet priletavale.

Dedek, Vesna in Maja so obstali, kakor okameneli, da ne bi motili sinič pri njihovi pojedini.

Naenkrat se je pojavila na drevesu blizu moža, majhna, rjava veverica in pokukala izza debla. Ko jo je

ga, da ni nič. Zjutraj pa sem ugotovil, da ima brat hudo razkuštrane lase. Tudi on je bil prejšnji dan pri frizerki. Pogledal se je v zrcalo in kar jeziti se je začel na svoje lase. Česal se je, a ni nič pomagalo, lasje so ostali razmrščeni. Pred odhodom v šolo mu jih je mama lepo počesala, mojih pa se sploh ni dotaknila.

Mitja Emili
5. r. OŠ PROSEK

KAKO SMO V ŠOLI PRIPRAVILI PIZZO

Konec februarja smo se učenci z učiteljico dogovorili, da bomo naslednji dan pripravili pizzo. Učiteljica je vsakemu izmed nas porazdelila naloge. Alen in Jana sta morala v trgovino po moko in sir, drugi pa so morali prinести v šolo sol, olje in navadno dobro misel (origano).

Naslednji dan smo zamesili testo. Mesili smo vsak malo. Dodali smo kvass, ga vmesili

mož zagledal, je vzel v roko lešnik. Držal ga je s palcem in kazalcem ter položil roko na svoje stegno. Veverica je splezala z drevesa in priskakljala bliže. Obstala je in z zvedavimi očmi opazovala moža, ki se ni niti malo premaknil, da je ne bi preplasil. Zato je postala bolj pogumna. Urno je švignila po njegovi hlačnici navzgor ter vzela lešnik. Nato je bliskovito skočila dol. Skokoma je tekla čez pot in se vzpela po drevesnem deblu navzgor. V krošnji drevesa se je ustavila in sedla pokonci na zadnji nogi, pri tem pa dvignila svoj košati rep. S krempeljčki prednjih nog je držala lešnik in ga globala s svojimi močnimi zobmi — glodači.

Tedaj se je oglasila sirena, ki je naznanjala poldne. Dedek, Vesna in Maja so odšli domov na kosilo. Za njimi je šel počasi tudi mož, ki je krmil siničke in veverico.

Vesna in Maja sta doma pripovedovali mami o tem dogodku, ki jima je bil tako všeč. Sklenili sta, da bošta drugič vzeli s seboj v Tičistan zrnje in lešnike.

v testo, vse smo dali v skledo in jo pokrili, da bi pustili vzhajati testo. Vrnili smo se nato v razred, da bi se medtem malo učili.

Cez čas smo se vrnili v kuhinjo, da bi pogledali, kako testo vzhaja. Zrezali smo sir in šunko na drobne koščke, testo smo potem dali v pekač in ga obložili s paradižniki, s sirom in šunko ter vse potresli z začimbo. Model smo dali v pecico in počakali še 15 minut. Tako je bila pizza pripravljena. Učiteljica jo je razrezala in dala vsakemu košček. Ko smo pojedli, smo pomili krožnike in pospravili jedilni pribor. Tokrat sem pizzo pokusil prvič in bila mi je zelo všeč.

Aleš Petaros
4. r. OŠ BORŠT

Učiteljica nam je v petek povedala, da bomo v soboto pripravili pizzo. Tjaši je naročila, naj prinese sol in navadno dobro misel. Alena in mene je poslala v trgovino

po sestavine za pizzo, Martina pa je morala prinesti olje.

Naslednji dan sem šla sama v trgovino in kupila sestavine. Tjaša je prinesla sol in navadno dobro misel, Martina pa je bila odsotna, zato je šla učiteljica kупит оље. Najprej smo si umili roke z milom. Potem smo v lonček nalili mlačno vodo, pristavili kvass in žličko sladkorja. Vse to smo zmesili. V skledo smo nastrosili moko in vanjo vlivali vodo s kvason in sladkorjem. Mešali smo, dokler ni postalno testo. Nato smo mesili. Ko smo dovolj mesili, smo ga izoblikovali v hlebček in ga pustili v skledi. Pokrili smo ga s gunjo, da je vzhajalo. Čez uro smo prišli pogledati, kako vzhaja in smo še balo zamesli. Svet smo se vrnili čez pol ure. Testo smo raztegnili in ga dali v model, še prej pa smo model namazali z oljem. Zrezano šunko, sir in paradižnikovo omako z navadno dobro mislijo in soljo smo dali na testo. Pizza smo pekli v električni peči, ki jo je prinesla učiteljica. Ko se je pizza pekla, smo prali krožnike, jih obrisali in pripravili mizo. Pizza je bila pripravljena prav v času odmora.

Vsi smo nestrpo čakali, kdaj jo bomo lahko jedli. Pri mizi smo bili olikanji. Začeli smo jesti, ko so vsi dobili svoj kos. Pizza je bila tako okusna, da smo jo hoteli še jesti, a na žalost je ni bilo več. Pri mizi smo sedeli, dokler ni še zadnji pospravil svoj kos. Potem smo vse uredili in pospravili. Pizza je bila tako dobra in okusna, da bi jo vsak dan hotela jesti.

Jana Kosmač
4. r. OŠ BORŠT

OBISK V SAMOSTANU BENEDIKTINK

Skupno z učenci četrtega razreda smo sredi aprila obiskali samostan sester benediktink v starem mestu. Mati prednica nas je lepo sprejela in nam izza rešetki (sestre ne smejo imeti stikov z zunanjim svetom) nekaj povedala o njihovem samostanu in delu.

Samostan benediktink obstaja v Trstu že 700 let. Danes živi v njem 28 nun. Do leta 1969 so imele nune v samostanu šolo. Potem ko so oblasti šolo ukinile, so se začele baviti z vezanjem in obnavljanjem starinskih knjig. S tem delom se tudi preživljajo. Med delom sestre sploh ne smejo govoriti. Moliti morajo osem ur na dan. Vstajajo zjutraj ob štirih. Tiste sestre, ki se ne bavijo z vezavo knjig, imajo druga opravila, skrbijo za kuhinjo, za vrt, ene šivajo, druge perejo in se bavijo s kokošjero.

Poleg teh opravil nune pomagajo tudi revežem. V veži imajo kuhinjo, kjerreve-

žem segrevajo jedi. K njim prihaja vsak dan okrog 40 revežev na kosi. Pomagajo jim tudi denarno. Samim nunam pa denarno pomagajo bogati dobrotniki.

Nune so bile zelo prijazne, saj so nas pogostile s čajem in pecivom.

Učenke in učenci
5. r. OŠ »Bazoviški junaki«
ROJAN

Izok Spetič, 4. r. OŠ »F. Bevk« - OPČINE.

2000 LET NABREŽINSKIH KAMNOLOMOV

Ogledali smo si zgodovinsko razstavo v Nabrežini. Priredili so jo ob dvatisočletnici nabrežinskih kamnolomov. Razstava je bila razvrščena v štirih prostorih. Najbolj mi je bila všeč razstava v župnijski dvorani. Na polici so bili razni vzorci kraškega marmora, razni kamnitni izdelki in slike. Spoznala sem mnogo zanimivih stvari. Pripravoval nam je vodič, ki nas je spremjal. Mnogo slik in razstavljenih izdelkov nisem videla, ker je bilo na razstavi mnogo otrok. Na tej ekskurziji sem izvedela marsikaj novega in zanimivega.

Na ekskurziji sem zvedel, da so nabrežinski kamnolomi začeli delovati že v rimskih časih. Iz tega kamna so zgradili mesto Oglej, mnoge druge stavbe v Trstu in v drugih mestih. Ko so zgradili južno železnico, so kamen vozili tudi v druge daljne kraje. V Trstu je mnogo stavb zgrajenih iz nabrežinskega kamna. Nekoč so delavci v kamnolomih delali mnogo ur. Zato so začeli stavkati in tekom let dosegli pravice, da imajo delavci danes dobre pogoje pri delu. Zelo so mi bili všeč kamnitni izdelki v miniaturi.

Razstava nabrežinskih kamnolomov je bila porazdeljena na štirih razstaviščih. Najprej smo si ogledali razstavišče številka ena. Tam nam je profesor Zvonko Legija govoril o zgodovini nabrežinskih kamnolomov. Mi otroci nismo razumeli vseh strokovnih izrazov in smo si jih napisali na list. Potem smo šli na razstavišče številka dve. Tam smo se na dvorišču slikali. Tu smo videli

slike kamnolomov in razne kamnite izdelke. Nato smo šli na ogled spomenika Igu Grudnu. Želela bi si še podobnih ekskurziji.

22. marca smo bili na razstavi slik in izdelkov iz nabrežinskih kamnolomov. Razstava je bila na štirih razstaviščih. Najbolj mi je bila všeč razstava v župnijski dvorani. Tu smo si ogledali krasne plošče iz marmorja. Videli smo ostanke nekdajih živali in školjki, ki so okamenele. Ogledali smo si tudi slike iz kamnolomov. Nazadnje smo videli tudi orodje, ki so ga nekoč uporabljali za lomljene kamenja in izoblikovanje marmorja.

Učenke in učenci
2. r. OŠ »K. Štrekelj«
SESLJAN

GALEBOVO NAGRADNO ŽREBANJE

18. aprila je bilo žrebanje nagrad, ki jih Mladinska revija Galeb podari svojim naročnikom. Sreča se je letos obrnila k meni, saj sem bila nagrajena. Dobila sem kar drugo nagrado: par smuči, dar Slovenskega planinskega društva v Trstu.

26. aprila je prišel na šolo gospod Abram. Pokazal nam je diapositive iz Nepala. Istočastno mi je izročil smuči. Smuči so zelo lepe. Učiteljica me je slikala s smuči in z gospodom Abramom. Bila sem zelo vesela. Prihodnje leto bom šla smučat v Sapado.

Martina Salvi
3. r. OŠ BORŠT

IZLET V BENETKE

Na šolski izlet smo šli v Benetke. Bilo mi je všeč. Odhod je bil ob 8.06. V Benetkah je bilo mnogo turistov. S trga sv. Marka smo šli v Murano. V Muranu smo videli, kako izdelujejo živalice iz stekla. V trgovini smo kupili spominček. Z motornim čolnom smo se vrnili v Benetke. Videli smo mostičke. V Benetkah ni avtomobilov. Potem smo se peljali z vlakom domov. Najbolj všeč mi je bilo, ko smo se peljali z motornim čolnom.

Bojan Živec
1. r. OŠ BORŠT

Bili smo v Benetkah. Obiskali smo trg sv. Marka, kjer sem videla cerkev, zvonik, palače in stare stavbe. Od trga sv. Marka smo šli v Murano. Peljali smo se s čolnom. V Muranu sem kupila spominček. Ko smo bili na poti proti postaji, sta se David in Ivana izgubila. Najbolj všeč mi je bilo, ko sem se peljala s čolnom.

Sara Žerjal
1. r. OŠ BORŠT

24. aprila smo bili v Benetkah. Tam smo videli trg sv. Marka. V Benetkah ni avtomobilov. S trga sv. Marka smo šli z motornim čolnom v Murano. Ogledali smo si, kako delajo konjičke iz stekla. Kupili smo spominčke. Tudi meni je bilo najbolj všeč na motornem čolnu.

David Fonda
1. r. OŠ BORŠT

V Benetkah smo videli turiste. Ogledali smo si trg sv. Marka. Z motornim čolnom smo se peljali do Murana. Pokazali so nam, kako izdelujejo živalice in druge predmete iz stekla. Kupili smo tudi spominčke. Živalice iz stekla so mi bili zelo všeč. Na poti do postaje sta se David in Ivana izgubila. Domov sem se vrnili zelo utrujen.

Patrik Vitrani
1. r. OŠ BORŠT

24. aprila smo šli v Benetke na šolski izlet. Mama me je peljala na železniško postajo z avtom. Stopili smo na vlak, ki je odpeljal ob 8.06. Ko smo prispeli v Benetke, smo hodili do trga sv. Marka. Ogledali smo si bazilikko, zvonik in druge palače. Bilo je mnogo turistov. S trga sv. Marka smo šli v Murano. Videli smo, kako izdelujejo živalice iz stekla. Kupili smo spominček. Pojedli smo malico in se vrnili z motornim čolnom na trg sv. Marka. Sprehajali smo se po Benetkah. Nismo videli avtomobilov. Potem smo se ustavili in se zavedli, da manjkata David in Ivana. Učitelj in učiteljica sta ju šla iskat. Končno ju je učitelj Fredi našel. Šli smo dalje proti postaji in potem stopili na vlak. V Benetkah sem videla mnogo mask. Bile so mi zelo všeč.

Irina Pettiroso
2. r. OŠ BORŠT

ZIVLJENJE V NEPALU

Gospod Lojze Abram nam je prišel pokazat nekaj diapositivov o Nepalu in nam povpel precej zanimivega o življenu v tej državi.

Nepal je majhna državica med Indijo in Kitajsko z glavnim mestom Katmandu. Povedal nam je, kako so šli na 22 dni dolg pohod po Nepalu. Ko je končal govoriti o potovanju, nam je povedal zanimivost o Katmanduju. Povedal je, da mnogo ljudi v Katmanduju ne zna ne pisati ne brati. Obstajajo samo zasebne šole. Na nekaterih diapositivih je pokazal, kako so učenke kupovale sladkarije. Videli smo, kako so bile deklice oblečene. Nosile so svetlo srajčko in temnozeleno krilo. Povedal je tudi, kako so ljudje prodajali coca colo in banane, ne

Šolsko leto gre h koncu. V nekaj tednih boste zapustili učilnice in se zapodili v prostost, na svež zrak, k morju in v hribe: počitnice! Ah, kako si jih želite. Tudi jaz si jih želim. Zaključil sem sicer 32. letnik Galeba, a čaka me še gora dela. Moram poskrbeti, da boste ob začetku novega šolskega leta dobili nov Galebov šolski dnevnik. Pravkar je v pripravi. Pohiteli moram, da bo čimprej natiskan, ker se dobro zavedam, da

da bi znali računati. Gospod Lojze Abram je moral kupovati na poseben način. Dve banani sta stali eno rupijo. Ker je hotel štiri banane, je moral najprej vzeti dve banani in plačati, nato še dve banani in spet plačati. Prodajalec ni znal, da štiri banane stanejo dve rupiji.

V Katmanduju je malo avtomobilov, več je koles. Hiše so revne, zidane iz kamna. Ljudje so oblečeni v navadne cunje. Večina ljudi hodi bosa, le malo jih ima copate. Ljudje ne poznavajo higijene. Ljudje se umivajo in pijajo iz svete reke, ki je zelo umazana, ker teče počasi. Pred odhodom iz Nepala so se vsi trekkingaši slikali skupaj z nosači in kuharji. Za zahvalo so jim podarili telovadne copate, majice in nahrbtnike.

Aleš Petaros
4. r. OŠ BORŠT

KAJ SEM IZVEDEL O NEPALU

Nepal je majhna državica v Aziji in glavno mesto je Katmandu. Tu se zbirajo odpgrave, ki hodijo v Himalajo — streho sveta. V Nepalu je mnogo zaselkov, družine pa so zelo številne. Ljudje so revni in otroci tudi krađejo. Njihovi domovi so skromni, ljudje ne poznavajo nobenih modernih strojev. V Nepalu so svetišča posvečena Budi in hindujskim bogom. V svetišča prinašajo ljudje darove. Tam si ljudje sami izdelujejo oble-

brez Galebovega dnevnika vam ne gre več nobeno delo od rok. Šele potem se bom odahnih, vendar le za malo, ker bo treba ponovno začeti s pripravami in načrti za nov letnik Galeba.

A pustimo težave urednika. Raje pomislite, kaj vse boste počeli v prihodnjih počitniških mesecih. Želim vam mnogo razvedrila in zabave, vendar ne pozabite na prijubljeni Galeb. Tudi med počitnicami lahko kaj napišete o svojih doživetjih, spise pa pošljite na običajen naslov, da jih bom objavil že v prvi številki novega letnika Galeba. Tedaj bom objavil tudi tiste dopise, ki sem jih dobil ob zaključku redakcije, a jih vseeno ne bi mogel objaviti v tej številki zaradi pomanjkanja prostora.

Pričakujem, da se boste med počitnicami kaj oglasili in na svodenje jeseni z novim Galebovim šolskim dnevnikom in seveda novim Galebom.

UREDNIK

ke in blago, ker ni tovarn. Nekateri ljudje živijo tako, da spremljajo odprave v gore.

Črt Rapotec
4. r. OŠ BORŠT

NEPAL

Gospod Abram nam je pokazal diapositive o Nepalu in ga tudi živo opisal.

Nepal je država v Aziji. Država je revna, bogata pa je z gorami, saj je v Nepalu tudi najvišja gora sveta Mount Everest. Glavno mesto Nepala je Katmandu. Nepal meji s Kitajsko. V Katmanduju so čudoviti kipi in hiše. Tu imajo tudi šole. V njih pa se učijo v glavnem higieno in domači jezik. Tam je mnogo nosačev, ki nosijo težka bremena, ali pa hrano in nahrbtnike alpinistom. Vreče imajo na hrbitu privezane z vrvo, ki si jo potegnijo na glavo. Hodijo bosi ali v stareh cevljih, takot kot bi jih ne imeli. Nosači nosijo na hrbitu tudi čez 40 kilogramov in kadilo kot Turki.

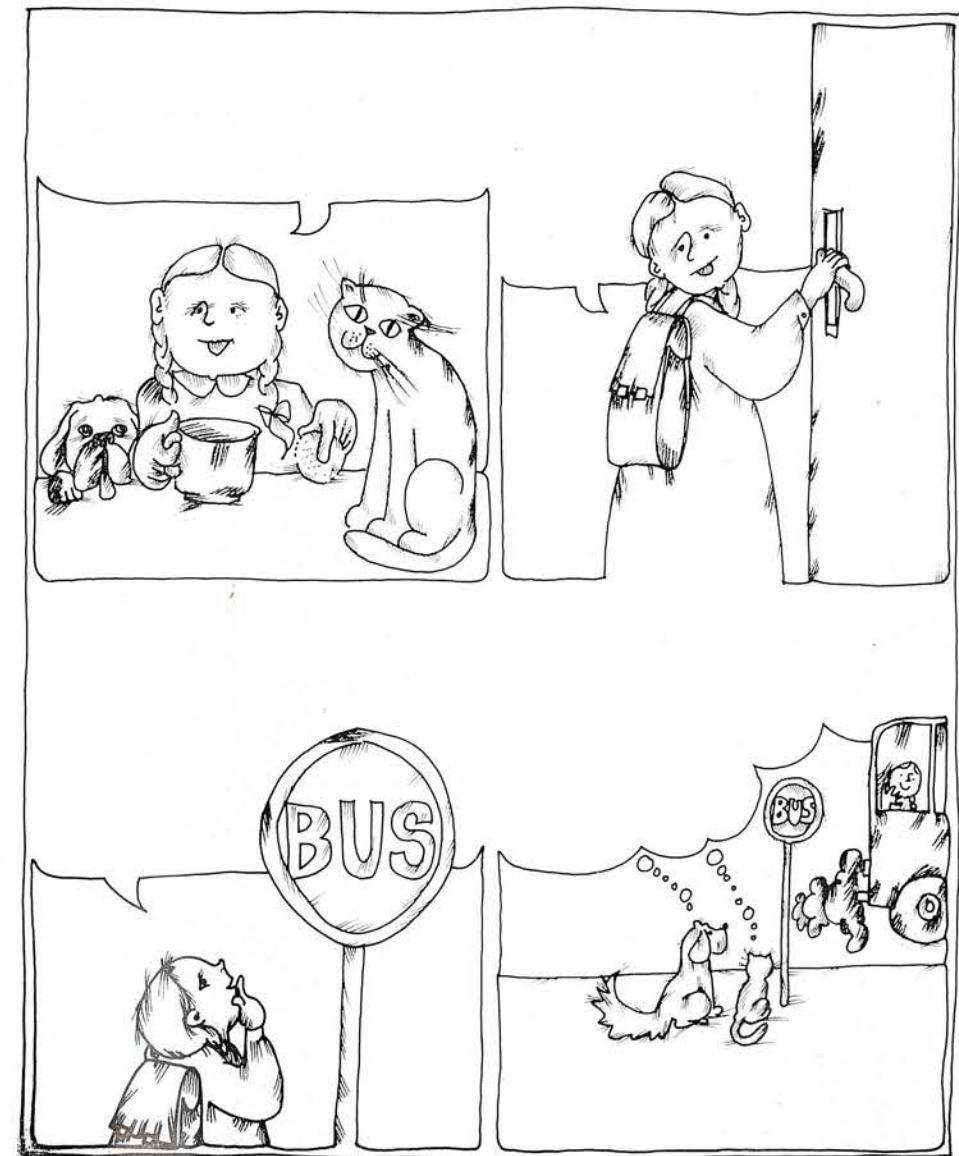
V Nepalu prinašajo verniki vsak dan v svetišča darove in molijo molitve. Ko vernik to delo opravi, si nariše rdečo piko na čelu, kar je znamenje, da je opravil versko dolžnost. Po cesti se sprehajajo krave, ki so svete živali. V Nepalu imajo mnogo nasodov riža, ki ga ročno sadijo. V Nepalu častijo tudi žive boginje, to so deklice.

Jana Kosmač
4. r. OŠ BORŠT

Vera Poljšak

Ilustr.: Magda Tavčar

Tina in njene živali

Tina se opravlja v šolo in pušča doma svoje živali.
Vpiši pogovor v prazne oblačke.

**Rešitve ugank pošljite čimprej na uredništvo Galeba: Lojze Abram,
Ulica G. Amendola 12 - 34134 Trst.**

REŠITVE UGANK IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

DVA REBUSA - (Š)T(O)R IGLA V - TRIGLAV.
TRI G (SP)LAV - TRIGLAV.

PLANINSKA UGANKA - 1. vetrovka, 2. vrv 3. nahrbtnik, 4. nogavice, 5. hlače, 6. srajca, 7. čevlji. Črke v poudarjenih okencih dajo ime: TRIGLAV.

SLIKOVNA KRIŽANKA - Vodoravno: 4. rana, 6. kost, 9. milo, 10. brisača, 13. topomer, 18. brada, 19. oko, 22. krava, 23. škaf, 24. noge, 25. grad. Navpično: 1. očala, 2. rama, 3. zob, 5. nič, 7. srce, 11. glava, 12. voda, 14. obroč, 15. prag, 17. roka, 20. kad.

REŠITVE SO POSLALI: Liv Veljak, Marinka Žerjal, Karmen Mokovič, 2. r. SŠ »Sv. Ciril in Metod« - KATINARA. Poljanka Dolhar, Tatjana Dolhar, Dimitrij Pisani, Igor Giacomin, Federica Frassinelli, Tanja Siviz, 2. in 5. r. OŠ »Bazoviški junaki« - ROJAN. Paolo Sabadin, Adriana Longo, Zaira Vidali, 2., 3. in 4. r. OŠ PESEK. Tjaša Gruden, 2. r. OŠ »J. Ribičič« - SV. JAKOB. Valentina Mercandel, 4. r. OŠ MILJE. Mitja Emili, Tanja Černe, Matej Cingerla, Dean Černe, Tjaša Bogatec, Kristjan Doljak, Karen Cossutta, Danjel Gherbassi, 5. r. OŠ PROSEK. Walter Bembič, Barbara Mohorovičič, Marko Petelin, Denis Piciga, Mitja Petelin, Karin Kocijan, 3. r. OŠ »M. Samsa« - DOMJO. Mojca Carli, 5. r. OŠ »P. Tomažič« - TREBČE. Boris Vremec, Boris Vidali, 5. r. OŠ »F. Bevk« - OPČINE. Sheila Arbull, Irene Pahor, Costanzo Foddai, 4. in 5. r. OŠ »K. Širok« - DONADONI - TRST.

NAGRADE DOBIJO: Karin Kocijan, 3. r. OŠ »M. Samsa« - DOMJO. Irene Pahor, 5. r. OŠ »K. Širok« - DONADONI - TRST. Liv Veljak, 3. r. SŠ »Sv. Ciril in Metod« - KATINARA, Tanja Černe, 5. r. OŠ PROSEK. Tatjana Dolhar, 5. r. OŠ »Bazoviški junaki« - ROJAN.

Mesečnik (10 številk) — Izdaja: Založništvo tržaškega tiska, Trst — Glavni in odgovorni urednik: Lojze Abram — Uredništvo: Ul. G. Amendola 12, 34134 Trst, tel. 415534 — Uprava in ekspedit: Ul. dei Montecchi 6, 34137 Trst, tel. 764832, 723360 — Tiska: Graphart, Ul. D. Rossetti 14, 34126 Trst, tel. 772151 — Posamezna številka: 1.500 lir, dvojna: 2.000 lir, naročnina: 10.000 lir

Galeb je registriran na sodišču v Trstu pod št. 158 od 3. maja 1954

Galeb je včlanjen v zvezo periodičnega tiska USPI (Unione Stampa Periodica Italiana)